

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Športna vzgoja

PRIČAKOVANJA STARŠEV V HOKEJU NA LEDU

MAGISTRSKO DELO

Avtor
dela:
TADEJ CVENK

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
SPORTNA VZGOJA

PRIČAKOVANJA STARŠEV V HOKEJU NA LEDU

MAGISTRSKO DELO

MENTOR:
prof. dr. Matej Tušak

SOMENTOR:
doc. dr. Tomaž Pavlin

RECENZENT:
prof. dr. Ivan Čuk

AVTOR DELA:
Tadej Cvenk

Ljubljana, 2016

IZJAVA

Magistrsko delo z naslovom ***Pričakovanja staršev v hokeju na ledu*** je rezultat lastnega znanstveno-raziskovalnega dela avtorja.

Tadej Cvenk

ZAHVALA

Rad bi se zahvalil mentorju dr. Mateju Tušku za strokovno svetovanje in spodbudo pri nastajanju magistrskega dela. Zahvalil bi se tudi somentorju dr. Tomažu Pavlinu ter recenzentu dr. Ivanu Čuku za nasvete in napotke, ki so me pripeljali do cilja.

Posebna zahvala gre predvsem mami Bojani, ki mi je ves čas mojega življenja in tudi študija, nesebično stala ob strani in mi pomagala. Zas skrb in podporo se zahvaljujem tudi očetu Bojanu in sestri Tjaši.

Zahvalil bi se tudi vsem klubom in staršem, ki so sodelovali v raziskavi. Hvala tudi Milji Piispanen za prevod vprašalnika v Finščino ter Timu za pomoč pri interpretacijah rezultatov.

Hvala tudi vsem ostalim, ki ste kakorkoli sodelovali pri mojem študiju, izdelavi magistrskega dela in mi pri vsem tem stali ob strani.

Ključne besede: hokej na ledu, otroci, starši, pričakovanja, primerjava

PRIČAKOVANJA STARŠEV V HOKEJU NA LEDU

Tadej Cvenk

IZVLEČEK

Magistrsko delo je raziskovalno in lahko služi kot "pripomoček" za starše, da kritično ocenijo in uvidijo, ali na svojega otroka športnika vplivajo pozitivno ali negativno. Hkrati je lahko v pomoč vaditeljem, trenerjem oz. športnim delavcem pri komunikaciji s starši in pri njihovem seznanjanju in izobraževanju na temo previsokih pričakovanj in s tem ustvarjanju stresa pri otrocih športnikih.

Magistrsko delo obravnava pričakovanja staršev do svojih otrok starih od 10 do 14 let. Prvi del služi kot teoretična osnova, kjer je na kratko predstavljena igra hokej na ledu, sledi opis osnovnih principov otrokovega gibalnega razvoja glede na starostno obdobje, ki ga delo zajema. Nato sledi opis specifik, ki jo magistrsko delo obravnava z vidika psihologije otroka, njegovih potreb in motivacije. Predstavljen je pomen staršev pri vključitvi in razvoju otrokove kariere v športu, njihova pričakovanja ter pritiski in strahovi, s katerimi se športniki soočajo v vsakdanjem življenju. Za konec teoretičnega dela je predstavljenih še nekaj dejstev o tem, kaj otroci dejansko pričakujejo od svojega športnega udejstvovanja ter nekaj dejstev in namigov, kako preprečiti občutek pritiska in strahu zaradi "previsoki" pričakovanj.

V drugem delu z raziskovalno metodo anketnega vprašalnika preverjamo, ali slovenski starši na splošno pričakujejo več od svojih otrok in njihovega udejstvovanja v hokeju na ledu, kot to pričakujejo finski starši. Poleg tega preverjamo, ali imajo starši bivši športniki višja pričakovanja kot starši nešportniki, ter ali starši z bolj izraženimi vrednotami moči, ugleda in s strilnostno usmeritvijo od svojih otrok pričakujejo več, kot starši, ki teh vrednot nimajo močno izraženih.

Key words: Ice hockey, kids, parents, expectations, comparison

PARENT EXPECTATIONS IN ICE HOCKEY

Tadej Cvenk

ABSTRACT

The master's thesis is a research work which can serve as a tool for helping parents to see whether their influence on their child athlete is positive or negative. At the same time it can help trainers, coaches and sports workers to communicate with the parents, and to inform and educate them on the subject of unrealistic expectations which can create stress among child athletes.

The master's thesis deals with the expectations of parents towards their children aged 10 to 14. The first part serves as a theoretical basis. The game of ice hockey is briefly explained, followed by a description of the basic principles of the child's motor development based on the age period covered by the thesis. The next step is a description of specifics discussed in the study from the psychological perspective of the child's needs and motivation. The importance of parental involvement with the integration and development of the child's career in the sport is presented, as well as the child's expectations, pressures and fears they are facing in everyday life as athletes. To conclude the theoretical part, a few facts about children's actual expectations of their sports activities are mentioned, together with some facts and tips on how to prevent a feeling of pressure and fear when the expectations are "too high".

In the second part, we work with a research method of a questionnaire to find out whether Slovenian parents generally expect more from their children and their participation in ice hockey, as the Finnish parents. In addition, we observe whether the parents who are former athletes have higher expectations than the parents who are not, and if parents with stronger values of strength, prestige and productivity stance expect more from their children than parents who do not have these values expressed that strongly.

Kazalo

1	Uvod	2
1.1	Hokej	3
1.2	Dolgoročni razvoj mladega športnika	3
1.3	Psihologija otrok.....	5
1.3.1	Otrokove potrebe	5
1.3.2	Motivacija mladega športnika	6
1.4	Starši v razvoju kariere mladega športnika.....	7
1.5	Pričakovanja staršev	8
1.6	Pritiski, ki jih doživljajo športniki	9
1.7	Športnikovi strahovi	9
1.8	Kaj dejansko otroci pričakujejo od udejstvovanja v športu.....	11
1.9	Reševanje situacije	12
1.10	Cilji.....	14
1.11	Hipoteze.....	14
2	Metode dela	15
3	Rezultati.....	17
3.1	Vzorec	17
3.2	Hipoteza 1.....	21
3.3	Hipoteza 2.....	26
3.4	Hipoteza 3.....	32
4	Razprava.....	43
4.1	Pomankljivosti raziskave.....	46
5	Sklep.....	48
6	Viri	50
7	Priloga	52
7.1	Finski anketni vprašalnik.....	52
7.2	Slovenski anketni vprašalnik.....	58

Kazalo tabel

Tabela 1: Prikazuje delež moških in žensk glede na to iz katere države prihajajo	17
Tabela 2: Prikazuje starostno obdobje staršev	17
Tabela 3: Prikazuje preteklost staršev in njihovega ukvarjanja s športom gledena državo	17
Tabela 5: Prikazuje športno preteklost staršev	18
Tabela 7: Prikazuje otrokovo udejstvovanje pri dodatnih posebnih treningih	20
Tabela 8: Prikazuje namero staršev o najemajo dodatne strokovne delavce	20
Tabela 9: Prikazuje ali so starši najeli managerja	21
Tabela 10: Prikazuje v kolikšni meri, so se starši strinjali s trditvami uspeha v športu	21
Tabela 11: Opisuje pričakovanja staršev o potencialu in uspešnosti otrok	22
Tabela 12: Prikazuje namero pri najemu dodatne strokovne pomoči in skrbi za zdravo prehrano	23
Tabela 13: Tabela prikazuje verjetnost oz. pričakovanja o prihodnosti igranja hokeja na ledu	24
Tabela 14: Predstavlja pomembnost trditev za vključevanje in udejstvovanje v športu	25
Tabela 15: Prikazuje rezultate odgovorov staršev - bivših športnikov in nešportnikov glede na določene spremenljivke	26
Tabela 16: Prikazuje v kolikšni meri, so se starši - bivši športniki strinjali s trditvami uspeha v športu	27
Tabela 17: Prikazuje namero staršev bivših športnikov, pri najemu dodatne strokovne pomoči in skrbi za zdravo prehrano ter vrednotenja uspešnosti svojega otroka	28
Tabela 18: Opisuje pričakovanja staršev, bivših športnikov, o potencialu in uspešnosti otrok	29
Tabela 19: Predstavlja pomembnost trditev, staršev bivših športnikov, za vključevanje in udejstvovanje v športu	30
Tabela 20: Tabela prikazuje verjetnost oz. pričakovanja staršev, bivših športnikov, o prihodnosti igranja hokeja na ledu	30
Tabela 21: Predstavlja korelacije med posameznimi vprašanji in vrednotami	32

Kazalo slik

Slika 1: Optimalen čas za razvoj določenih gibalnih sposobnosti	4
Slika 2: Formalna izobrazba staršev	18
Slika 3: Socialno-ekonomski status in potrošnja za otrokov šport v Sloveniji	19
Slika 4: Socialno-ekonomski status in potrošnja za otrokov šport na Finskem	19
Slika 5: Starostna skupina otrok	20

1 Uvod

Hokej na ledu velja za najhitrejšo moštveno igro. Glavni dejavniki uspešnosti hokeja na ledu so: tehnično znanje, znanje vodenja in obvladovanja ploščke s hokejsko palico ob hkratnem hitrem drsanju, igralčeva moč ter aerobna in anaerobna vzdržljivost. Vsi ti dejavniki pripomorejo k boljši predstavi igralca in ekipe ter ne nazadnje k doseganju zadetkov. Velik del uspešnosti v športu predstavljata tudi psihološki vidik in zmožnost posameznika, da kljubuje psihološkemu pritisku. Le-ta pa lahko prihaja iz različnih virov. V športu mladih je eden izmed "virov" vršenja pritiska lahko tudi starš s svojimi pričakovanji.

Vrhunski dosežki že dolgo niso zgolj naključni, pač pa so plod dolgotrajnega dela, odrekanja in nadpovprečne nadarjenosti športnika. Proces "izdelave" športnika oz. vrhunskega športnika je dolgotrajen in s seboj prinese tudi določene finančne vložke. V nekaterih športnih panogah (tenis, smučanje, golf, hokej ipd.) pa ti vložki že predstavljajo enega glavnih selekcijskih mehanizmov (Tušak, 2009).

Mnoge razvite države oz. zveze določenih športnih disciplin so v želji po še večjem napredku na področju razvoja določene športne discipline oz. športa na državni ravni nasploh, razvila program dolgoročnega razvoja športnika ali LTAD (Long Term Athlete Development). Na strani (canadiansportforlife.ca) je razložen kanadski princip tega programa, ki govori o nezgonji specializaciji, razvoju čim širšega spektra gibalnih sposobnosti ter upoštevanju biološke starosti športnika. Tak program omogoča optimalen razvoj športnika ter njegov dolgoročen obstanek in povezanost s športom.

Prvi stik in spoznanja o športu otroci najprej dobijo od staršev. Starši igrajo pomembno in vidno vlogo kot model v zvezi z otrokovim vključevanjem v šport. Starši so tisti, ki otroku šport predstavijo, ga zanj navdušijo, ob otrokovem udejstvovanju v športu, pa se s tem športom v večini tudi poistovetijo (Tušak in drugi, 2009).

Starši so tisti, ki zanetijo športni plamen v otroku. Ko je ta enkrat vzpostavljen, morajo otroka vzpodbujati, ko mu primanjkuje moči in motivacije, nikakor pa ga s svojimi dejanji ne smejo dušiti. Vpletenost v otrokov šport morajo prilagajati športnikovim potrebam in starostnemu obdobju, v katerem je športnik (Tušak, 2009).

V praksi je vse večkrat videno pretirano obnašanje staršev. Neprimerno vedenje je moč opaziti že med samimi treningi, po treningih, da o obnašanju nekaterih staršev na tekmovanjih ne bi niti zgubljali besed. Starši v otrokovo športno udejstvovanje vložijo precej časa in denarja in kot je to v navadi v svetu odraslih, od tega tudi nekaj pričakujejo. Najhitrejši rezultat je tisti, ki ga je mogoče videti. To je trenutna uspešnost na igrišču. Glede na videno pa si nekateri starši za svojega otroka ustvarijo neka pričakovanja in cilje. Ob tem pa spregledajo mnogo dejavnikov, med drugim tudi biološko starost otroka in drugih otrok, s katerimi svojega otroka primerjajo.

Za izdelavo magistrske naloge s področja pričakovanja staršev v hokeju na ledu smo se odločili predvsem z namenom dobiti vpogled v mišljenje staršev, njihove odzive na uspehe in neuspehe. To je namreč zanimivo področje, ki ga je vredno raziskati. S tem lahko starše podučimo in izobrazimo o njihovih potencialnih napačnih odzivih in dejanjih, ki na dolgi rok otroku škodijo. S tem lahko marsikateremu otroku prihranimo občutke krivde, manjvrednosti, strahu ali pa celo negativne predstave o športu in telesni aktivnosti nasploh.

1.1 Hokej

Hokej na ledu velja za polistrukturni šport, ki se je razvil na območju Kanade v drugi polovici 19. stoletja. V tem obdobju so bile v Kanadi odigrane tudi prve uradne hokejske tekme. V Evropi so bile prve hokejske tekme odigrane v začetku dvajsetega stoletja. Hokej se je v Sloveniji začel razvijati nekaj let po prvi svetovni vojni, ko so pri Iliriji člani drsalnega društva začeli spoznavati lepoto in atraktivnost "novega" športa. Po navedbah (Pavlin, 2011) naj bi bila prva uradna tekma na Slovenskem odigrana leta 1932, in sicer med ekipama Kamnika in SK Ilirije.

Hokej na ledu je igra, pri kateri na ledeni ploskvi igrata hkrati dve moštvi s po šestimi igralci. Igra se igra 3 krat po 20 minut z možnostjo podaljška in kazenskih strel ob neodločenem rezultatu. Zmaga moštvo, ki večkrat pošlje plošček v nasprotnikova vrata.

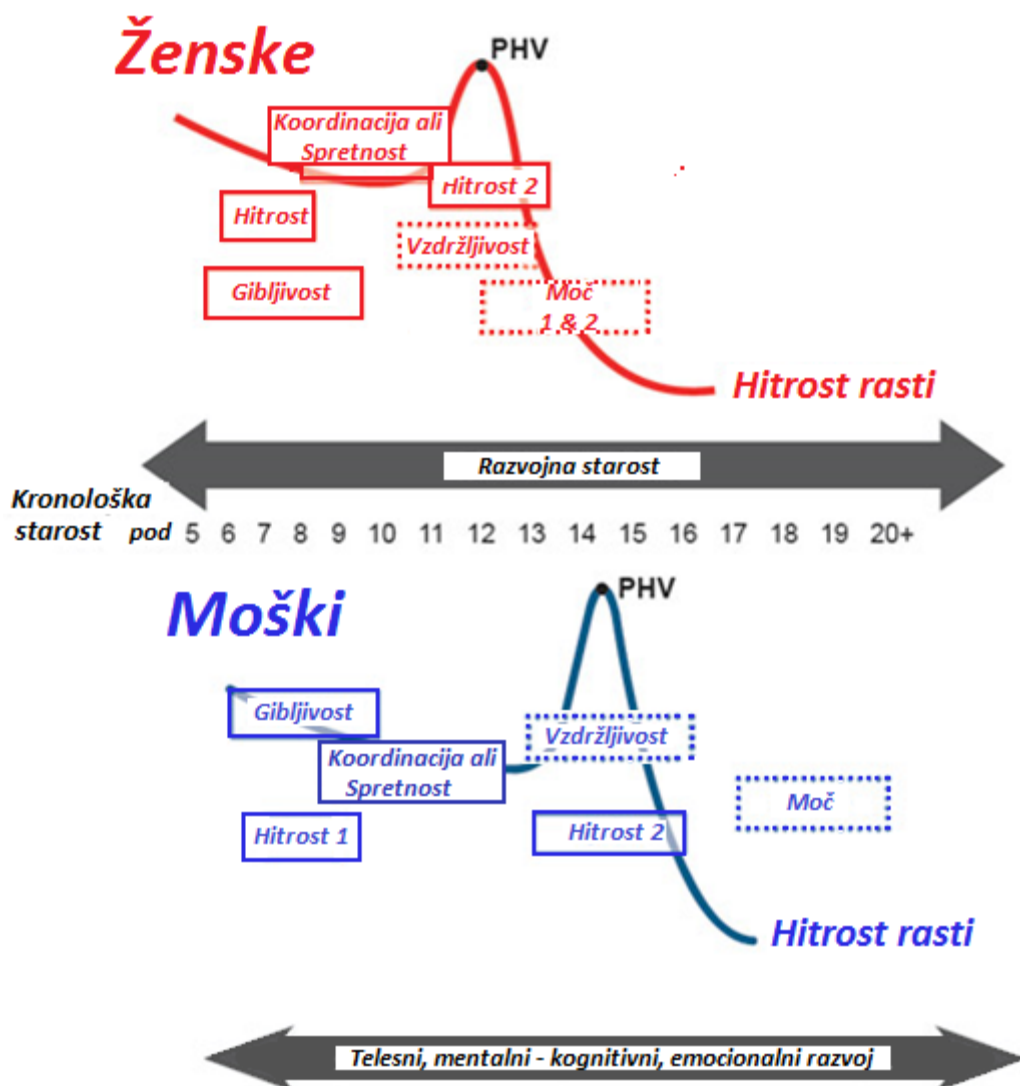
Hokej na ledu od igralca zahteva veliko različnih gibanj, predvidevanja, timinga in psihične priprave. Gibanja in vsi spremljajoči elementi in sposobnosti človeka morajo biti izvedeni hitro, natančno in časovno usklajeno. Specifičnost športa je tudi ta, da mnogokrat prihaja do motenj gibanja (telesni stik z nasprotnikom), na kar je potrebno vadeče postopno privajati že od malega, saj jim le tako ta del igre ne bo predstavljal ovire (strah, nelagodje) pri soočanju s to specifičnostjo športa.

1.2 Dolgoročni razvoj mladega športnika

Hokej na ledu se uvršča v skupino športov s pozno specializacijo gibanja, kar pomeni, da za razliko od orodne telovadbe, lahko nekatera kompleksna gibanja in veščine razvijemo v času adolescence in zgodnje odraslosti. Potrebno pa je vedeti, da mora imeti otrok široko in čvrsto bazo osnovnih gibalnih znanj, da bo lahko razvil svoj potencial, ki ga lahko privede do vrhunstva.

Za obvladovanje neke veščine so potrebna leta trdega dela. Raziskave kažejo, da je to potrebno za razvoj katerekoli veščine (obvladovanje instrumenta ali pa obvladovanja v športu). Za obvladanje veščin velja, da je potrebno trenirati najmanj 10 let oz. 10000 ur oz. tri ure dnevno, da neko dejavnost oz. veščino gibanja pripeljemo na vrhunski nivo. (US Hockey LTAD 2009)

Razvoj otrok poteka po nekem določenem zaporedju, vendar pa je časovni razvoj posameznega otroka odvisen od genskega zapisa, hitrosti dozorevanja in okolja, v katerem otrok odrasča. Spodnja slika (slika 1) nazorno prikazuje hitrost rasti deklet in dečkov. Iz nje razvidno tudi, v katerem obdobju je smiselno razvijati določeno gibalno sposobnost.

Slika 1: Optimalen čas za razvoj določenih gibalnih sposobnosti
 pridobljeno 5.4.2016 iz: <http://assets.ngin.com/attachments/document/0042/7293/WindowsofTrainability.jpg>

Vzdržljivost je smiselno pričeti razvijati v času (od 11. do 13. leta pri dekletih in od 13. do 15. leta pri dečkih), ko hitrost rasti doseže svoj vrhunec (Hockey Canada, 2013). Takrat so pogoji za prilagajanje srčno-žilnega sistema, pri počasnih tekih v trajanju od 30 do 40 minut, optimalni.

Optimalno obdobje za razvoj **moči** pri dekletih je takoj, ko hitrost rasti doseže vrhunec. Pri dečkih pa je to obdobje od 12 do 18 mesecev po doseženem vrhuncu hitrosti rasti (Hockey Canada, 2013). Moč v različnih oblikah razvijamo z otroki že od začetka, vendar se specifična razvoja moči spreminja glede na starostno obdobje, njegove značilnosti in sposobnosti otrok v tem obdobju.

Prvo obdobje, primerno za optimalen razvoj **hitrosti**, se pri dečkih pojavi med 7. in 9. letom, drugo pa med 13. in 16. letom starosti. Pri dekletih se prvo okno pojavi med 6. in 8. letom, drugo pa med 11. in 13. letom starosti (Hockey Canada, 2013). Tudi hitrost razvijamo postopoma in hkrati z značilnostmi obdobja, v katerem je otrok. Razvoj si sledi od bolj preprostih oblik in dejavnosti do bolj kompleksnih in intenzivnejših reakcij (Brumen, 2012).

Razvoj koordinacije gibanja se začne že pred rojstvom, saj plod že v materinem telesu pridobiva prve gibalne izkušnje. V največji meri pa lahko otroci te izkušnje pridobivajo do približno 6. leta starosti (Pistotnik, 2011). V *Hockey Canada* so namesto koordinacije opisane spretnosti oz. veščine. Optimalno obdobje za razvoj **spretnosti/veščin** je pri dečkih med 9. in 12. letom ter pri dekletih med 8. in 11. letom starosti (Hockey Canada, 2013). V obdobju pubertete namreč razvoj spretnosti/veščin stagnira oz. lahko tudi nazaduje zaradi hitre rasti kosti in sklepov. V tem obdobju je spretnosti/veščine seveda vseeno potrebno razvijati, vendar se razvoj osredotoči na specialne veščine oz. spretnosti.

Optimalen čas za razvoj **gibljivosti** je pri obeh spolih med 6. in 10. letom starosti, saj je v tem obdobju hrbtenica še vedno zelo gibljiva. Osredotočimo pa se tudi na gibljivost kolčnega sklepa in ramenskega obroča (Hockey Canada, 2013 in Brumen, 2012). Gibljivost se v kasnejših obdobjih povečuje le, če jo treniramo. Še posebej pa je treba biti pozoren pri izbiri vaj, njihovi intenzivnosti in vsebini v obdobju najhitreje rasti (Brumen, 2012).

Specifika je pri razvoju **ravnotežja**, saj je le-to odvisno od visoke prirojenosti in je v veliki meri povezano s koordinacijo in vzdržljivostjo v moči. Vadeči v obdobju med 8. in 14. letom starosti in tudi v kasnejših obdobjih, morajo redno ponavljati določene gibe in dejavnosti, saj tako usklajujejo informacije vestibularnega sistema z delom lokomotornega sistema (Brumen, 2012).

Pri razvoju **natančnosti** je pomembno ponavljati gibanja najprej v olajšanih okoliščinah, nato v oteženih in nenazadnje v igri sami. Natančnost oz. preciznost je najmanj raziskan segment gibalnega prostora. Odvisna je od centra za percepcijo in njegovo povezavo z retikularnim sistemom. Poleg tega je odvisna tudi od nekaterih notranjih dejavnikov in šumov iz okolja (hitrost percepcije, motivacije, emocij, nevrotizma, temperamenta, pozornosti, vizualizacije (Brumen, 2012).

1.3 Psihologija otrok

1.3.1 Otrokovе potrebe

Potreba je stanje neravnovesja v organizmu, ki ga povzroči pomanjkanje ali presežek snovi v telesu ali v informaciji v duševnosti. Poznamo dve veji potreb. Prve so fiziološke potrebe, ki so prirojene in tako enake vsem ljudem (potreba po kisiku, hrani, vodi ...). Druge pa so psihosocialne potrebe, ki so povezane s človekovim življenjem v skupini (Kompore, A. in drugi, 2006). Prav otrokove številne potrebe so odločilne za njegov odnos do staršev in sveta. Otrokovе osnovne in najpomembnejše potrebe lahko razdelimo na potrebo po ljubezni in varnosti, potrebo po spoznavanju sveta in potrebo po sprejetju in uveljavljanju (Tušak, 2009). Zadovoljevanje teh potreb pa je potrebno, da otrok zraste oz. se razvije v celovito in zdravo osebnost.

Čustvo ljubezni je posebnost družinskih odnosov. Starševska ljubezen je namreč ena od temeljnih otrokovih pravic, za katero ni nadomestila. Prav tako je v njegovem razvoju pomembna tudi ljubezen otroka do staršev. Ta je v začetku v veliki meri sebična, vendar služi kot osnova za razvoj prijaznosti, sočustvovanja, empatije, razumevanja in upoštevanja drugih. Tega pa se otrok nauči le ob vsakodnevnih izkušnjah v kontaktu s svojo družino. H potrebi po ljubezni pa se navezuje potreba po varnosti. Da bi otrok razvil temeljno zaupanje do sveta in v

svet stopal samostojno in samozavestno, potrebuje občutek varnosti izven družine, kar pa je posledica občutka varnosti doma oz. občutka varnosti ob starših. Za njegov nadaljni razvoj je pomembno, da otrok izkušnje dojema kot izzive in ne grožnje (Tušak, 2009).

Novorojencu je svet, v katerega vstopa, popolnoma tuj in neznan, zato ga mora postopoma spoznati in se mu prilagoditi. Pri tem ni dovolj le teoretična podlaga s strani staršev. Informacije iz sveta mora odkrivati, pridobivati sam, jih spoznavati in raziskovati. Na otrokov duševni razvoj pozitivno vplivata manipulacija in komunikacija z okoljem. Da bi otrok čim hitreje prišel iz popolne odvisnosti in nemoči v relativno samostojnost in neodvisnost od pomoči in volje drugih, mora imeti možnost čim pogostejše manipulacije in komunikacije z okoljem. To zaradi pozitivnih izkušenj o sebi pospešuje otrokov socialni in čustveni razvoj. V Piagetovem pojmovanju intelektualnega razvoja ima princip lastne aktivnosti osrednji pomen. (Tušak, 2009).

Otrok, ki je v svoji družini sprejet kot enakovreden družinski član, se lahko vključuje v ostale medosebne odnose oz. sodeluje pri oblikovanju le-teh. Učenje spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja medosebnih odnosov temelji na otrokovi sprejetosti s strani staršev. Otrok se pri tem uči izražanja ter uveljavljanja svojih interesov, potreb in želja, hkrati pa tudi upoštevanja potreb, želja in interesov ostalih članov družine. Naučiti se mora uveljavljanja svojih potreb, prilagajanja glede na potrebe ostalih članov ter sodelovanja z ostalimi člani družine oz. kasneje s širšo oklico (Tušak, 2009).

1.3.2 Motivacija mladega športnika

Motivacija je proces, ki ne nastane trenutno in zahteva sistematičnost in določen čas. Je dinamičen proces, ki športnikovo vedenje usmerja k nekim ciljem, povečuje njegovo vztrajnost ter intenzivnost, v človeku pa vzbudi energijo, ki je potrebna za doseganje ciljev. Pod vplivom posledic vedenja se motivacija tudi spreminja. Natančno postavljeni, konkretni in izzivalni cilji, ki športnika privlačijo in usmerjajo njegove napore in vedenje, so dejavniki, ki športnika motivirajo in ga vodijo v zeleno smer (Tušak, 2001).

V psihologiji delimo motivacijo v dve skupini: notranjo in zunanjo motivacijo. Praviloma je motivacija otrok in mladostnikov izrazito notranja, saj jih igra osrečuje, v njej uživajo in se sproščajo. Prve materialne nagrade v očeh mnogih predstavljajo prvi premik od notranje k zunanji motivaciji. Dejstvo pa je, da se mladi športniki, predvsem otroci v nižjih razredih osnovne šole do začetka adolescence, pogosto močno trudijo zaradi želje po ugajanju staršem ter pridobitve njihove pozornosti in ljubezni (Tušak, 2001).

Različni avtorji (Gill, Gross and Huddleston, 1983; Longhurst in Spink, 1987; Wankel in Kreisel, 1985; Brodtkin in Weiss, 1990; Klint in Weiss, 1986; Ewing, Feltz, Schultz in Albrecht 1988 in drugi) so se v svojih raziskavah posvetili motivaciji za sodelovanje v športu na splošno in tudi v točno določenih športih (plavanje, orodna telovadba, hokej). Povzetek teh raziskav o mladih športnikih nam razkrije nekaj skupnih področji. Prvo izmed njih je, da se otroci in mladostniki udeležujejo športnih aktivnosti zaradi kompetence, vključenosti, pripadnosti ekipi (timski duh), tekmovanja in zabave.

Druga skupna ugotovitev raziskav je ta, da otroci in mladostniki večinoma pričajo o tem, da so nekateri izmed zgoraj naštetih motivacijskih dejavnikov pglavitni vzroki za ukvarjanje s

športom. Otroci imajo vedno večje število motivov za udejstvovanje v nekem športu npr.: nadgradnja znanj, prijateljstev, tekmovanje.

Pri zadnji izmed ugotovitev so na površje prišli podatki o motivih za sodelovanje, ki se navezujejo na najnižjo starost, spol, nivo znanja oz. izkušenj ter različnost tipa športa. Eden izmed možnih vzrokov za to ugotovitev je relativna neraziskanost tega področja, saj je le nekaj študij raziskovalo razlike med stopnjami v teh kategorijah. Drugi potencialni vzrok za to ugotovitev je, da je udejstvovanje in obstanek univerzalen (Weiss M.R. v Cahill B.R. in Pearl A.J., 1993).

Enega glavnih vzrokov za sodelovanje v športu pri otrocih predstavlja pripadnost. Otroci imajo radi šport, ker jim predstavlja priložnost za sklepanje novih prijateljstev ter druženja s prijatelji. Razvojni psihologi že dolgo vedo, da prijatelji in vrstniki igrajo glavno vlogo pri psihološkem razvoju otrok. Medsebojni odnosi so vezani na otrokovo zaznavo sprejemanja, samospoštovanja in motivacije (Weingberg in Gould, 2003 v Deželak J., 2010)

Raziskave v svetu kažejo, da so materialne nagrade in denar glede na pomen v vrhunskem športu šele na tretjem ali četrtem mestu. Posebno za najboljše športnike je značilno, da vztrajajo v športu zaradi lastnega užitka (Tušak, 2001).

1.4 Starši v razvoju kariere mladega športnika

Vpletenost staršev se v literaturi pojasnjuje kot stopnja, na kateri se ti zavedajo svoje starševske vloge ter hkrati vzpodbujajo otrokov optimalni razvoj (Maccoby in Martin, 1983; Grolnick in Slowiaczek, 1994; Cugman, 1999; v Kozjan, 2011). Vpletenost pa se izraža tudi s količino truda, ki ga starš nameni otroku, v primerjavi s časom, ki ga starš nameni svojim aktivnostim (Pulkkinen, 1982; Grolnick in Slowiaczek, 1994, v Cugman, 1999).

Starši so tisti, ki so otroku določen šport predstavili, ga zanj navdušili in ga nenazadnje vpisali v trenažni proces. Starši predstavljajo temelj pri otrokovem sodelovanju v športu, saj so v začetku pobudniki, zvesti spremljevalci, podporniki in nenazadnje tudi sponzorji. So tisti, ki svojega otroka najboljše poznajo (njegove pozitivne in negativne lastnosti) in tisti, ki ga morajo kritično usmerjati in mu hkrati dovoliti dojemati svet po svoje.

Vrhunski šport postaja vedno bolj sistematična in načrtovana storilnostna dejavnost. Vrhunski dosežki že dolgo niso več naključni, ampak so plod dolgoletnega dela, odpovedovanja in nenazadnje nadarjenosti športnika. V takem sistemu igrajo satrši veliko vlogo. Starši so otrokovi glavni socializatorji, ga vzgajajo, navdušujejo, vodijo ter mu preko identifikacijskih vedenjski vzorcev odpirajo vrata v svet odraslosti (Tušak, 2008).

V svoji raziskavi so Wuerth, Lee in Alfermann (2004) primerjali vpletenost staršev (očetov in mater) v športno dejavnost svojih otrok. Prišli so do rezultatov, ki so kazali, da otroci ne zaznavajo velikega pritiska s strani staršev, ampak večinoma sprejemajo le razumevanje in pohvale. Zanimiva je bila ugotovitev, da se je ob otrokovem napredku povečala tudi vpletenost njihovih staršev, medtem ko je pri ostalih otrocih vpletenost staršev ostala enaka.

Tiger Woods v golfu, Wayne Gretzky in Eric Lindros pri hokeju, Mary Price in Stefi Graf v tenisu ter David Robinson pri košarki, so znani primeri športnikov, katerih starši so imeli velik vpliv na njihovo kariero. Starši lahko s svojim odnosom in obnašanjem predstavljajo vir

podpore ali pa stresa, ki ga doživlja mlad športnik. Vključenost v šport lahko ob pravilni vzgoji in vzpodbudi s strani staršev, predstavlja oz. privede do enkratne priložnosti za učenje stvari o sebi in o življenju na splošno. Lekcije ter pravilna predstava o zmagah in porazih, ki se jih naučijo preko športa, mlade pripravijo na izzive, ki jim jih bo ponudilo življenje (Cote J. in Hay J., 2002).

Whalen (1993, v Cote J in Hay J., 2002) navaja, da je domače okolje tisto, v katerem se otrok počuti dovolj varno in samozavestno, je igriv, poln energije, bo bolj ciljno naravnano, ko bo soočen z izzivi. To bo povečalo otrokove oz. mladostnikove možnosti za postopno nadgradnjo njegovega talenta. Otrokov obstanek v športu je globoko povezan z njegovim družinskim okoljem in izkušnjami (pozitivne ali negativne), ki jih iz tega okolja dobiva.

Power in Woolger (1994, v Cote J. in Hay J., 2002) sta ugotovila, da je psihosocialna podpora staršev poglavitna za razvoj otrokove samozavesti, njegovih sposobnosti in dosežkov. Navajata tudi, da je podpora pozitivno povezana z otrokovim zadovoljstvom in navdušenjem pri plavanju.

V raziskavi, ki je bila narejena leta 2003 so Anderson, Funk, Elliot in Smith ugotovili, da starši svoje otroke v šport vključujejo predvsem iz dveh razlogov. Prvi svoje otroke v šport vključijo z razumevanjem in vzpodbujanjem, drugi pa od njih zahtevajo čim boljši rezultat. Rezultati iz študije so pokazali, da ravno slednji vršijo pritisk, zaradi katerega se otroku zmanjša veselje do športa, lahko pa ga celo izgubi.

1.5 Pričakovanja staršev

Pričakovanja, ki jih imajo starši do svojih otrok, predstavljajo močno silo otrokovega dojemanja lastnih sposobnosti in učinkovitosti, ki predstavljajo njegove dejanske dosežke (Schneider B., Keesler V. in Morlock L., 2013).

Otroci, katerih starši verjamejo oz. pričakujejo nekaj več, po večini dosegajo boljše učne rezultate, kot bi jih sicer (Froiland in Davison, 2014; Froiland, Peterson in Davison, 2013, v Froiland J. M. 2014). Šole in družina se premalokrat zavedajo, da obstaja močna psihološka stran pri vključenosti staršev v dejavnost. Mnoge študije namreč dokazujejo, da obstaja pozitivna povezava med pričakovanjem staršev in otrokovim učenim oz. šolskim uspehom (Cornelius, 2012; Froiland in Davison, 2014 in drugi, v Froiland, 2014). Starši, ki od svojih otrok pričakujejo določen uspeh, prenesejo ta pričakovanja na otroke, jih doma primerno podprejo pri šolskih aktivnostih (svojim otrokom namenijo svoj kvaliteten čas) (Powell, Son, File in Froiland, 2012, v Froiland 2014) in da otroci posledično verjamejo v svoj akademski/šolski uspeh. Pozitivna pričakovanja so "nalezljiva", se prenašajo iz staršev na otroka (Froiland, 2014). Pričakovanja sama po sebi pa niso dovolj pri doseganju uspeha. Ko nekdo pričakuje, da bo neko stvar naredil dobro, se za njeno izvedbo navadno potruji in je bolj motiviran za izpolnitev pričakovanja (Snyder, 2002, v Froiland, 2014).

Froiland (2001a in 2013b, v Froiland 2014) navaja, da starši in učitelji (trenerji) s pritiski na otroka po doseganju boljših rezultatov, izključno zaradi doseganja zunanjih družbenih standardov, izničijo učinkovitost pozitivnih pričakovanj. Pomembno je, da se otroci in mladostniki zavedajo lepote, namena in pomena zasledovanja svojih ciljev.

Namesto s prisilo morajo starši ali učitelji (trenerji) otroku na pozitiven način predstaviti pozitivne lastnosti določene dejavnosti. Otroci morajo uvideti, da jim učenje pomaga pri razvoju možganov, jim širi obzorja, da jim daje moč, da lahko pomagajo sočloveku in sčasoma postanejo neodvisni do te mere, da lahko sledijo svojim interesom. Pomembno za starše je tudi to, da prisluhnejo svojim otrokom, izkažejo empatijo in brezpogojno ljubezen tako, da njihovi otroci vedo da so ljubljene navkljub njihovim dosežkom in spodrslijajem (Froiland, 2013a, v Froiland 2014).

1.6 Pritiski, ki jih doživljajo športniki

Starši so eni izmed najbolj vplivnih predstavnikov otrokove socializacije v športu. So tisti, ki otroka vzpodbujajo k sodelovanju, mu predstavljajo model oz. so njegov vzor, omogočijo mu pridobivanje izkušenj v športu in nenazadnje so tisti, ki otroku pomagajo pri interpretaciji njegovega udejstvovanja v športu (Fredrics in Eccles, 2005, v Bean C. in drugi, 2016).

Sodobni svet ter mediji, tudi na področju športa, vse pogosteje prikazujejo šport s kapitalističnega vidika, ki je prežet z zunanjo motivacijo (ugled, sponzorske pogodbe, bogastvo, status ...). Ti vidiki so velikokrat predstavljeni otrokom s strani staršev. Otroci namesto, da bi uživali v športu in druženju s sovrstniki, posledično želijo ustreči "standardom" uspeha in svojim staršem, zato so mnogokrat izpostavljeni stresnim situacijam.

Obremenitve otrok izvirajo iz vedno večjih lastnih pričakovanj in tudi pričakovanj staršev, ki se največkrat dotikajo nenehne potrebe po dokazovanju in uspehu za vsako ceno. Uspeh v osnovni šoli je predpogoj za izbiro želene srednje šole, uspeh na srednji šoli je nujen za odpiranje možnosti poklicne izbire in študija na fakulteti itd. Otroci vedno težje pozabijo na stres in vsakodnevne obveznosti. Otroci na takšne količine stresa niso najbolj prilagojeni. Posledično je vse več primerov, ko otroci v mlajših obdobjih kažejo znake anksioznosti, depresije in drugih nevrotičnih motenj in simptomov. Ker otrok ne moremo izključiti iz sodobnega sveta, je edina možnost reševanja tovrstnih problemov ta, da jih naučimo soočanja s stresom ter preko vzgoje razvijemo v samozavestnega posameznika. Pri tem morajo ključno vlogo odigrati starši, ki poleg vzgoje, postavijo realna pričakovanja. Ne smejo postavljati nemogočih meja, ki privedejo do vršenja velikih pritiskov na otroka, hkrati pa morajo občasno otroka izključiti iz stresnega okolja. To najlažje naredijo v času počitnic (Tušak M. in Faganel M. 2004).

Raziskava Beana C. idr. (2016), izpeljana v kanadskih otroških oz. mladostniških hokejskih ligah z namenom odkriti negativne vplive obnašanja staršev, je pokazala negativne vzorce obnašanja staršev, "zlorab" s strani nosilcev interesov, prekomernega vlaganja ter nagrajevanja, vmešavanja v trenerske odločitve in vzpodbujanja k agresivnosti. Starši zaradi visokih vložkov v otrokov šport (finančnih, časovnih in osebnostnih/emocionalnih) vse večkrat pričakujejo določene rezultate. Vse pogosteje se dogaja, da starši v pričakovanju po kasnejših športnih štipendijah in v želji po tem, da njihov otrok postane profesionalni športnik, vključujejo otroka v določen šport že zelo zgodaj.

1.7 Športnikovi strahovi

Športniki so pogosto soočeni s tremo oz. predtekmovalno anksioznostjo, ki predstavlja posplošen strah, ko se športnik pravzaprav ne zaveda, česa se boji, ampak občuti neko

vznemirjenje. To vznemirjenje je lahko blago ali pa se stopnjuje do te mere, da športnik doživlja občutek groze, kar lahko privede do popolne paralize in nesposobnosti tekmovanja. Predvsem mladi športniki se s strahovi ne znajo najboljše spoprijemati, kar privede do slabših nastopov, razočaranj na tekmovanjih in slabših rezultatov, kot bi jih ti mladi športniki drugače lahko dosegali (Tušak, 2009).

Športniki vsakodnevno prihajajo v stik s konfliktnimi in stresnimi situacijami, ker se ne znajo zavarovati oz. obvarovati pred zahtevami, ki jim jih predstavljajo starši, trener, pred javnostjo in pred svojimi lastnimi pričakovanji in željami. Ker o teh strahovih ne govorijo, se zaradi pričakovanega negativnega odziva s strani ostalih udeležencev pravi vzroki strahu velikokrat porazgubijo in ostanejo le neprijetni občutki bojazni, zaskrbljenosti in nemoči. Med tipične strahove prištevamo strah pred neuspehom in uspehom, strah pred zavrnitvijo, strah pred agresivnostjo ter strah pred poškodbo ali bolečino (Tušak, 2009).

Strah pred neuspehom je najpogostejši in najbolj razumljiv športnikov strah. Športniku neuspeh ali poraz znižuje samozaupanje in spremeni njegovo vlogo v družini, okolju (klubu) ali celo v državi. Strah pred neuspehom je značilen predvsem za športnike, ki so že dosegali dobre rezultate, ki so jim prinašali posebne ugodnosti. Strah pred neuspehom je strah pred izgubo teh ugodnosti, ki se začne v družini, ko starši uspešnemu športniku oproščajo nedejavnost ali slabše dosežke izven športa. Kasneje pa se neuspeh kaže kot izguba štipendije, prenehanje podpore, zamenjava trenerja ipd. Pri mladih, še neuveljavljenih športnikih je tak strah redkejši (Tušak, 2009). Pri njih se kaže predvsem ob pričakovanjih staršev, ki vlagajo v otrokov šport, otroci pa v želji po zadovoljitvi starševskih potreb ne dosegajo pričakovanih rezultatov.

Strah pred uspehom je zanimiv in "nelogičen" strah, značilen predvsem za mlade športnike, ki se naenkrat prebijejo v ospredje. Predhodno je tak športnik vedno v senci favorita, ko pa se pojavi priložnost, se ustraši ponujene priložnosti, saj ni navajen pozornosti, ki bi mu jo ob njegovih uspehih namenili starši, trener ali javnost. Njegov položaj se naenkrat spremeni. Prej je bil nekdo, ki je iskal priložnost za zmago, zdaj pa je nekdo, od kogar se pričakuje, da bo dosegal dobre rezultate in jih branil pred nasprotniki. Uspeh lahko prinese višja pričakovanja in "neprijetne" dejavnosti, s katerimi se športnik predhodno ni soočal (mediji, intervjuji, pogodbe, norme ...). Športnika je potrebno na take situacije pripraviti, mu pomagati razumeti nov položaj in tako posledično hitreje odpraviti strah pred uspehom (Tušak, 2009).

Strah pred zavrnitvijo staršev in kasneje tudi pred trenerjevo zavrnitvijo, je močno povezan z intenzivnostjo športnikovega odnosa do staršev in trenerja. Posebno v obdobju mlajšega šolarja (od 6 do 11 let) otrok-športnik velikokrat trenira in poskuša postati uspešen v želji, da bi ga imeli starši radi, da bi bili nanj ponosni in ga zaradi uspešnosti v športu sprejemali ter mu posvečali veliko pozornosti (Tušak, 2009). Če je odziv staršev glede na otrokov rezultat v športu (pohvale ob zmagi in graja ob porazu) različen, potem mlad športnik razvije hude strahove pred zavrnitvijo staršev. Ve, da bo z neuspehom na tekmovanju razočaral starše, zato se ga boji. Enako velja pri večletnem delu z istim trenerjem, ko športnik s trenerjem razvije določen odnos in se boji, da bi ga trener v primeru neuspeha zavrnil. Trener namreč vanj vlaga veliko truda, upanja in z njim gradi lastne želje po uspehu, zato športnik čuti, da bo neuspeh trenerja potrl, česar pa si športnik ne želi (Tušak, 2009).

Strah pred agresivnostjo se kaže kot lasten strah, da boš moral na treningu reagirati agresivno do nasprotnika, se pri tem zapletel v konflikt ali pa ga celo poškodoval. Tak strah nastane predvsem pri fizičnih, kontaktnih športih. Zaradi strahu pred povzročitvijo poškodb športniki

večkrat reagirajo manj agresivno, kot bi morali in zato ne dosežejo zelenega učinka. Ta vrsta strahu je značilna predvsem za športnice v borilnih športih in za športnike, ki so že bili deležni negativnih izkušenj z agresivnostjo (Tušak, 2009).

Strah pred bolečino in poškodbo je prisoten pri mnogih športih. Nekateri se soočajo s premagovanjem dolgotrajnih naporov, ki niso prijetni, drugi se soočajo z nevarnostjo poškodb, ki so lahko posledica padcev, spet tretji pa zaradi nevarnosti pri medsebojnih kontaktih. Na športnika navadno ne deluje samo ena vrsta strahu, ampak doživlja kombinacijo različnih dejavnikov. Športniki se s to vrsto strahu soočajo na dva načina, in sicer tako, da se dejavnosti izogibajo, se vnaprej opravičujejo za neuspeh in iščejo razloge v sodnikih, žrebu ipd. Druga vrsta športnikov pa je tista, ki se s strahom sooči in pred tekmovanjem z ustrezno psihično pripravo (s sproščanjem, pozitivnim mišljenjem ...) prebrodi negativne misli in v svojih strahovih celo najde motivacijo za nadaljnje delo. Ti športniki navadno dosegajo vedno boljše rezultate in si pridobijo sloves osebe, ki na pomembnih tekmovanjih nikoli ne odpove ali razočara (Tušak, 2009).

1.8 Kaj otroci dejansko pričakujejo od udejstvovanja v športu

Ko se odrasli soočamo z otroki in z njihovim trenažnim in tekmovalnim programom, pogosto pozabljamo, da imajo otroci drugačno predstavo o športu in da šport vidijo in doživljajo na svoj poseben način. Vedenje česa si otrok v športu resnično želi, je zelo pomembno. Otroku bo namreč izgubil vso motivacijo in željo, če v športu ne bo našel tistega, kar si želi, pri tem pa bo trpel njegov napredek v gibanju in sposobnostih. Eden izmed načinov, da ugotovimo, kaj si otrok v športu dejansko želi, je ta, da ga to enostavno vprašamo. Drugi način pa je, da ga opazujemo pri njegovih aktivnostih v njegovem prostem času. Raziskave na tem področju so namreč pokazale, da imajo otroci pri igranju športa interes usmerjen v štiri stvari (Coakley J., 1990 v Cahill B.R in Pearl A.J, 1993):

- Gibanje/dejanja
- Osebna vpletenost v dogajanje oz. gibanje
- Podobne rezultate in izzive primerne njihovim sposobnostim
- Priložnosti za utrjevanje prijateljstev

Otroci namreč vložijo veliko truda v razvoj svoje igre, vanjo vključijo pravila, ki spodbujajo dejanja oz. gibanje. Večina njihovih aktivnosti, ki so povezane z igro, se vrti okoli mesta doseganja točk, zadetki pa so tako pogosti, da je rezultat oz. vrednotenje težko spremljati. Otroci pri svoji neformalni igri za najbolj zabavne aktivnosti navajajo dogodke oz. zadeve, ki so povezane z gibanjem: zadevanje/udarjanje, lovljenje, streljanje, zadevanje ipd. (Coakley J., 1990 v Cahill B.R in Pearl A.J, 1993).

Otroci preko neformalnih iger pogosto razvijajo in uporabljajo specifična pravila, ki tudi slabšim omogočajo enako/homogeno in predvsem zadovoljivo sodelovanje pri igri. Mnogokrat pa otroci uporabijo prirejene ekipe z namenom doseganja podobnih rezultatov oz. zadetkov, zgolj zaradi zanimivosti in izziva v igri, kljub temu, da morajo zaradi tega določeni člani ekipe oz. cela ekipa sprejeti "handicap" (odbijanje, zadevanje s slabšo roko oz. stranjo ...) (Coakley J., 1990 v Cahill B.R in Pearl A.J, 1993).

Otroci igro uporabljajo tudi za utrjevanje vezi s prijatelji, kar se odraža pri sestavi ekipe in strategijah, ki jih uporabljajo med tekmovanjem. Otroci mnogokrat pozabijo na pomembnost rezultata zgolj z namero utrjevanja njihovih prijateljstev. Poleg tega z neformalno igro ne

želijo razvijati svojega karakterja oz. značaja ter dolgotrajnih ciljev. Generalno gledano želijo pokazati svoje sposobnosti, imeti kontrolo nad tistim, kar počnejo. Predvsem pa se želijo naučiti novih stvari o sebi, razvijati in pokazati nove sposobnosti. Želijo si, da te sposobnosti prepoznajo tudi drugi. (Coakley J., 1990 v Cahill B.R in Pearl A.J, 1993).

Otrokova pripravljenost na sodelovanje v organiziranem športu je odvisna od tako socialnega kot tudi fizičnega oz. gibalnega razvoja. Otroci pred 12. letom starosti nimajo ne socialne niti mentalne/miselne sposobnosti, ki je potrebna, da bi popolnoma razumeli in sodelovali v organiziranih tekmovalnih športih. To sicer ne pomeni, da ni primerno, da bi v športu sodelovali. To pomeni, da je potrebno strukturo športa in pričakovanja odraslih po njihovi uspešnost, prilagoditi razvojnim sposobnostim otrok (Coakley J., 1990 v Cahill B.R in Pearl A.J, 1993).

V študiji, narejeni v ZDA, je na vprašanje, zakaj radi sodelujejo v športu, več kot 25000 vprašanih otrok za najbolj pomembno izbralo zabavo. Sledili so odgovori: »Da bi se naučil novih veščin.«, »Da bi bil s prijatelji.«, »Da bi občutil tekmovalni duh.«. Otroci so kot enega izmed odgovorov izbrali tudi zmago, vendar ta ni bila med najbolj popularnimi in pogostimi odgovori (Cumming in Ewig, 1999).

1.9 Reševanje situacije

Večina ljudi se na določene stresorje navadi. Problem pa nastane, ko je teh stresorjev preveč oz. se pričnejo kopičiti. Ob hkratnem delovanju več stresorjev se stres prične seštevati in kmalu preseže nivo tolerance, ki ga je oseba zmožna prenesti. Ob prekomernem delovanju stresa se pričnejo pojavljati znaki oz. simptomi prekomernega stresa, ki se kažejo na osebkovi zunanosti, njegovem govoru, odzivu telesa in mišic in tudi na psihični ravni (anksioznost, depresija) (Tušak, 2009).

Wuerth in kolegi (2004) navajajo, da bi bila optimalna srednja vpletenost staršev v otrokov šport. Premajhna vpletenost privede do otrokove nezainteresiranosti za šport, prevelika vpletenost pa do negativnih čustev in otrokovega nezadovoljstva s športno aktivnostjo.

Zaradi vse bolj storilnostno usmerjenega sveta oz. načina življenja, so stresu izpostavljeni že otroci. Tako se od njih ves čas pričakuje, da bodo uspešni v šoli, da se bodo naučili igrati nek inštrument ali pa, da bodo dobri v športu oz. kar je staršem bolj pomembno, da bodo dosegali zadetke. Pri tem velikokrat slišimo, da otrok za dosežen zadetek dobi neko nagrado, namesto da bi ga starši pohvalili zaradi dobre predstave, sodelovanja z ekipo ali zgolj zaradi truda, ki ga je otrok vložil na tekmovanju.

Obšolske dejavnosti oz. šport naj otroku predstavlja sprostitev in počitek od vsakdanjih obremenitev in naj ne predstavlja dodatnega vira stresa (Viličnik, 2016). Stein in kolegi (1999) tudi navajajo, da je priporočljivo svojega otroka vprašati, kako on dojema vpletenost staršev ter kako si on želi, da bi bili le-ti vpleteni v njegovo dejavnost.

Starši so tisti, ki na začetku otroku predstavijo nek šport in v njem vzbudijo željo in ljubezen do športa. Ko pa to dosežejo, prevečkrat postanejo preveč vključeni v otrokov šport, kar lahko privede do otrokove izgube želje in zanimanja za šport. Po začetnem vključenju morajo starši sčasoma zmanjševati vključenost, kar pa ne pomeni, da se popolnoma distancirajo od otroka in njegovega športa. Starši morajo postati spremljevalci, ki nudijo čustveno oporo, izžarevajo

občutek zaupanja in otroku dajo vedeti, da ga imajo radi ne glede na razplet tekmovanja. To pa je za nekatere starše nesprejemljivo, saj mnogi poraza ne sprejemajo. Kljub temu, da je rezultat oz. zmaga odvisna od mnogih dejavnikov, soigralcev in tudi biološke starosti drugih tekmovalcev, pa starši otrokovega poraza ne sprejmejo. Otrok je zato vedno bolj izpostavljen stresnim situacijam, saj se od njega pričakujeta le najboljša predstava in končni rezultat (Tušak, 2009).

V nadaljevanju bo predstavljenih nekaj sugestij, kako naj bi starši reagirali v stresnih situacijah, da ne bi anksioznosti povečevali ali je celo razvijali (Tušak, 2009):

- Otrok po slabem nastopu ali izgubljeni tekmi NE potrebuje "strokovne" starševske analize in vzrokov za neuspeh na tekmovanju. Starši morajo otroku pokazati, da kljub porazu še vedno zaupajo vanj, ga imajo radi in mu posvečajo pozornost.
- Otroka je potrebno naučiti samostojnosti že od samega začetka. Starši naj sčasoma svojo odsotnost od otrokovega športa stopnjujejo (na treninge/tekme ga pelje kdo drug), s tem prihranijo na svojem času, poleg tega pa se izognejo nepotrebnim slabi volji in izkazovanju le-te ob morebitnem porazu. To pa ne pomeni, da izgubijo interes, saj mora otrok vseeno vedeti, da ni ostal brez podpore. Potrebno je imeti občutek, kdaj otrok potrebuje našo čustveno podporo in kdaj ga moramo zmotivirati oz. mu pomagati preskočiti oviro.
- Starši naj na otrokovem tekmovanju ne kažejo znakov nervoze in s tem po nepotrebnem obremenijo otroka, ki je prav tako nervozen zaradi svojega nastopa. Otrok bo zaradi tega bolj sproščeno nastopal in ne bo mislil, ali je izpolnil vsa pričakovanja svojih staršev.
- Nekateri starši razvijajo otrokov strah in povečujejo njegov stres s tem, ko ga kaznujejo ob njegovem slabšem dosežku. S tem na dolgi rok negativno vplivajo na otrokovo osebnost, poleg tega pa lahko negativno vplivajo celo na ostale otroke v ekipi. Take starše je treba najstrožje opozoriti.
- Starši naj ne analizirajo tekmovanja ali rezultata takoj po tekmi. Čas za takšno analizo lahko nastopi dan, dva po tekmovanju, še posebno v primerih, ko je prišlo do poraza oz. neuspeha. Takrat so čustva umirjena in lahko tako otrok kot tudi starš bolj kritično odreagirata na dano oceno.
- Otrok staršem ne sme ukazovati in izrabljati svojega položaja. Starši mu zaradi športa ne smejo popuščati pri šolskih in vzgojnih dejavnostih. Vsakršno popuščanje se jim bo slej kot prej vrnilo v negativni obliki.
- Otrok ves čas išče starševsko oceno, potrditev ali zavrnitev, zato je priporočljivo, da mu te informacije tudi damo. Potrebno ga je opozoriti na napake in težave, hkrati pa mu morajo starši vlivati samozavest in krepiti pozitivne miselne sheme. Previsoki cilji niso krivi za nastanek vseh problemov in strahov, pri nastanku le-teh je ključnega pomena tudi otrokova samopodoba oz. njegova samozavest. Le samozavestnemu otroku nobena naloga ni pretežka, poleg tega pa se zna soočiti s svojimi strahovi in anksioznostjo.

Starši morajo biti zelo pozorni in dati otroku dovolj svobode ter mu dovoliti, da ta sprejema svoje odločitve v povezavi s športom, ki ga trenira (Anderson, Funk, Elliot in Smith, 2003). Kljub starševski ljubezni in pozitivnem mišljenju o svojem otroku, pa morajo starši pri vključevanju svojih otrok v določeno dejavnost, sprejeti objektivno zunanjo oceno usposobljenega vaditelja, učitelja ali trenerja (Kajtna, 2015).

1.10 Cilji

V magistrskem delu sem raziskoval pričakovanja, ki jih imajo starši do svojih otrok oz. njihove kariere v hokeju na ledu. Pričakovanja slovenskih staršev sem primerjal s pričakovanji staršev iz Finske.

Z magistrskim delom bi rad predstavil dejstvo, da v malem okolju starši včasih pričakujejo preveč in s tem svojega otroka izpostavljajo nezaželenemu pritisku, kar pa lahko pripelje do nezadovoljstva, zmanjšane notranje motivacije in nenazadnje tudi do izstopa oz. odhoda iz trenajnega procesa, prenehanja ukvarjanja s športom.

Glede na lastne izkušnje s starši iz obeh držav, bi skozi nalogo želeli ugotoviti, ali so pričakovanja staršev v Sloveniji višja, kot so pričakovanja staršev na Finskem. Prav tako nas zanima, ali imajo višja pričakovanja starši, ki se nikoli niso ukvarjali s športom ali starši, ki so se s športom ukvarjali. Cilj pa je tudi izvedeti, ali imajo starši, ki višje cenijo vrednote moči in ugleda ter so bolj storilnostno usmerjeni, višja pričakovanja od staršev, ki teh vrednot ne cenijo tako visoko.

1.11 Hipoteze

Hipoteze:

H1: Pričakovanja staršev v Sloveniji so večja, kot pričakovanja staršev na Finskem.

H2: Starši - bivši športniki, so bolj zahtevni do svojih otrok, kot starši nešportniki.

H3: Starši z bolj izraženimi vrednotami moči, ugleda in storilnostno usmerjeni bodo imeli do svojih otrok višja pričakovanja po uspehu.

2 Metode dela

a) Preizkušanci

Preizkušanci, oz. sodelujoči pri reševanju anketnega vprašalnika, so bili starši, katerih otroci igrajo hokej na ledu. Po definiciji iz SSKJ je starš moški in ženska, ki ima otroka/e, zato je bilo zaželeno, da anketni vprašalnik rešita oba starša (tako mati kot oče) otrok v starostnih kategorijah U10, U12 in U14 (otroci stari do 10, 12 in 14 let). Vprašalnik je bil z namenom primerjave poslan v klube na slovenskem prostoru in v klube na Finskem.

V raziskavi je aktivno sodelovalo 92 staršev iz Slovenije in 43 staršev iz Finske. Po podatkih staršev, ki se po odprtju ankete na spletu niso odločili za sodelovanje v raziskavi (so samo odprli anketni vprašalnik ali pa ga niso izpolnili do konca) pa je bilo v Sloveniji 155 staršev, na Finskem pa 198.

Po podatkih Hokejske zveze Slovenije (2015) je bilo v Sloveniji v hokej na ledu v letu 2014/15, v teh treh starostnih kategorijah, vključenih 579 otrok. Delež staršev, ki imajo otroka v eni izmed treh selekcijskih kategorij in so dokončali vprašalnik, je bil v Sloveniji 7,95 %. Na Finskem je po podatkih Piispanena in Valste (2005) v hokej na ledu vključenih okoli 35000 otrok do 14. leta starosti. Iz tega lahko sklepamo, da je približno 15 do 20 tisoč otrok vključenih v starostne kategorije od 10. do 14. leta starosti. To pomeni, da je v moji raziskavi sodeloval 0,13 % delež Finskih staršev.

V začetku je bil namen dati anketni vprašalnik le staršem iz klubov, v katerih sem aktivno sodeloval pri izpeljavi treningov (HK Slavija Jr v Sloveniji in JYP na Finskem). Ker odziv staršev ni bil tak, kot sem ga pričakoval, sem zato raziskavo razširil na večino klubov v Sloveniji in večje klube na Finskem.

b) Pripomočki

Pri izdelavi magistrske naloge smo si pomagali z anketnim vprašalnikom, sestavljenim na spletni strani 1ka (EnKlikanketa). Vprašalnik je bil sestavljen specifično za izdelavo moje magistrske naloge in sem ga sestavil sam. Vprašalnik ni bil standardiziran, vseboval je le standardizirano lestvico vrednot po V. Pogačniku. Dobljene podatke smo analizirali s pomočjo programa SPSS (Statistical Package for the Social Sciences).

c) Postopek

Vprašalnik je bil sestavljen na spletni strani 1ka (www.1ka.si) v slovenskem in finskem jeziku. Ko je bil dokončan se je link vprašalnika, skupaj z dopisom in prošnjo po sodelovanju poslal najprej v kluba HK Slavija Jr in JYP, kasneje, zaradi slabšega odziva staršev, pa se je območje raziskovanja nekoliko razširilo in je bil vprašalnik poslan v skoraj vse klube v Sloveniji ter mladinske odseke večjih in malo manjših klubov na Finskem.

Dostop do vprašalnika v spletni obliki je bil na voljo 60 dni, v tem času so ga imeli starši možnost izpolniti. Ko so ga izpolnili in potrdili, je bil vprašalnik avtomatsko shranjen v bazo. Po 60-ih dneh je bilo v bazi 92 rešenih vprašalnikov iz Slovenije in 43 iz Finske. Bazo podatkov je bilo možno izvoziti v različnih oblikah formatov (xcel, spss, html).

Ko so bili podatki zbrani in izvoženi v primerni obliki, se je pričelo z analizo podatkov ter ustreznim izračunom le-teh glede na potrebe določene hipoteze. S pomočjo programa SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) smo številske spremenljivke izračunali z operacijo ANOVA, opisne spremenljivke z operacijo chi-square testa, korelacije oz. povezanosti pa smo izračunali s Pearsonovim koeficientom korelacije. Vse dobljene podatke smo predstavili v obliki tabel. Podatki oz. hipoteza, ki je imela vrednost (p) manjšo od 0,05, je bila sprejeta z napako prvega reda.

Dobljeni podatki so v večini predstavljeni v obliki tabel, kjer so statistično pomembne razlike označene s krepko pisavo. Pri podatkih pri hipotezi 3, pa so rumeno označene vrednote moči, uspeha in storilnostno usmerjene (M.U.Su). Del podatkov pa je predstavljen v obliki grafov.

Pri izdelavi vprašalnika je prišlo tudi do dveh manjših ovir, ki pa sta bili na koncu premagani. Prva je bila prevajanje anketnega vprašalnika v finski jezik. Za to je bila zadolžena prijateljica, ki sem jo spoznal na Finskem. Imela pa je kar nekaj težav predvsem pri besedah, ki nimajo direktnega prevoda v finščino in pri prevodu vrednot. Druga težava je bila, kot že zgoraj omenjeno, pripravljenost staršev za sodelovanje v anketi, ki je bila rešena z razširitvijo raziskovalnega območja na več klubov.

3 Rezultati

3.1 Vzorec

Tabela 1

Prikazuje delež moških in žensk glede na to, iz katere države prihajajo

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Spol	M	50,00	41,90
	Ž	50,00	58,10

Vir: Lastna raziskava

Tabela 1 prikazuje, da je v anketni raziskavi sodelovalo 92 staršev iz Slovenije in 43 staršev iz Finske. Od tega, je na vprašalnik odgovorilo 50 % moških iz Slovenije in 41,9 % moških iz Finske. Odstotek Slovenk, ki so odgovorile, je bil enak moškim (50 %), odstotek Fink pa je bil 58,1 %.

Tabela 2

Prikazuje starostno obdobje staršev

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Starost	21- 40	40,2	44,2
	41- 61+	59,8	55,8

Vir: Lastna raziskava

Iz tabele 2 lahko razberemo, da so bili starši, ki so sodelovali v raziskavi, stari od 21 do 61 let. Pri tem je potrebno omeniti, da v raziskavi ni bilo starša mlajšega od 20 let in da je bil v raziskavi sodeloval le eden starš starejši od 61 let.

V prvi starostni skupini (21-40 let) je bilo v Sloveniji vključenih 40,2 % staršev, na Finskem pa je v isti starostni skupini sodelovalo 44,2 % staršev. V starostni skupini 41-61 let in več je v Sloveniji sodelovalo 59,8 % staršev, na Finskem pa je bilo staršev, ki spadajo v to starostno skupino 55,8 %.

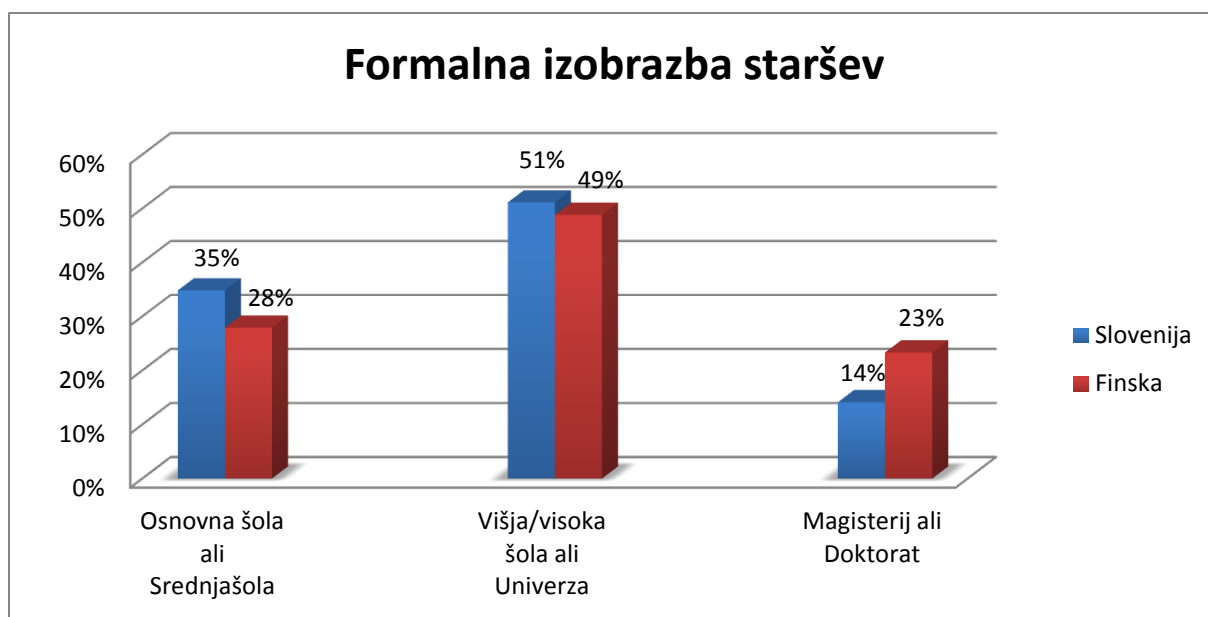
Tabela 3

Prikazuje preteklost staršev in njihovega ukvarjanja s športom glede na državo

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Športna preteklost starša	Da	62,0	74,4
	Ne	38,0	25,6

Vir: Lastna raziskava

Tabela 3 prikazuje delež odgovorov navprašanje: »Ali ste se v preteklosti ukvarjali s športom?« je 65,9 % vseh staršev odgovorilo z Da. Od tega je bilo znotraj slovenske skupine 62,0 % staršev, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom, znotraj finske skupine pa je bilo takih staršev 74,4 %. Staršev, ki se nikoli niso ukvarjali s športom je bilo vseh skupaj 34,1 %, pri tem jih je bilo 38,0 % znotraj slovenske skupine in 25,6 % znotraj finske skupine.

Slika 2: Formalna izobrazba staršev

Slika 2 nam predstavlja odstotek najvišje dosežene izobrazbe, ki jo je dosegel posamezni anketiranec. Odstotek je izračunan glede na vse udeležence v določeni državi, se pravi odstotek znotraj slovenske skupine in znotraj finske skupine staršev.

Slika 2 nam predstavlja, kolikšen odstotek staršev, ki so odgovorili na vprašalnik, je dokončal določeno stopnjo izobrazbe. Slovenski starši so v 34,8 odstotkih končali osnovno ali srednjo šolo, medtem ko je na Finskem staršev, ki so končali osnovno ali srednjo šolo 27,9 odstotka. V Sloveniji je po končani srednji šoli, šolanje na višji ali visoki šoli oz. na univerzi nadaljevalo 51,1 % staršev. Na Finskem je po končani višji oz. visoki šoli ali univerzi, šolanje zaključilo 48,8 odstotka staršev. Staršev, ki so zaključili magistrski ali doktorski študij je na slovenskem 14,1 odstotka, medtem ko jih je na Finskem 23,3 odstotka.

Odstotek staršev je izračunan ločeno za odgovore slovenskih in finskih staršev z namenom primerjave med državama. Vredno je omeniti, da hokej na ledu lahko uvrščamo med dražje športe. Prav zaradi tega, je na sliki 2, moč opaziti večji delež višje izobraženih staršev. V primeru celotne populacije v Sloveniji, bi bila ta porazdelitev nekoliko drugačna.

Tabela 4
Prikazuje športno preteklost staršev

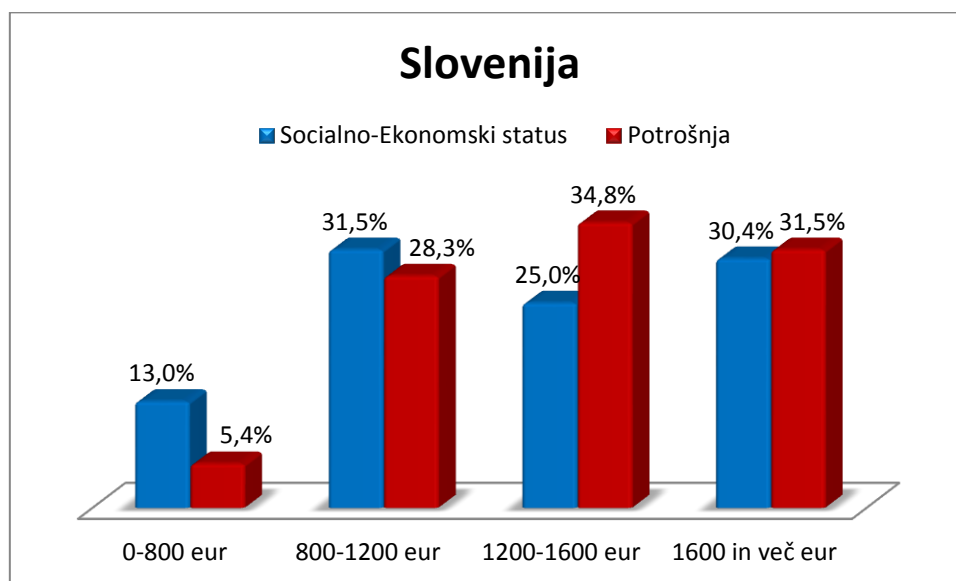
spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Športna preteklost starša	Rekreacijsko ali Amatersko	57,9	75,0
	Pol-pro. In profesionalno	42,1	25,0

Vir: Lastna raziskava

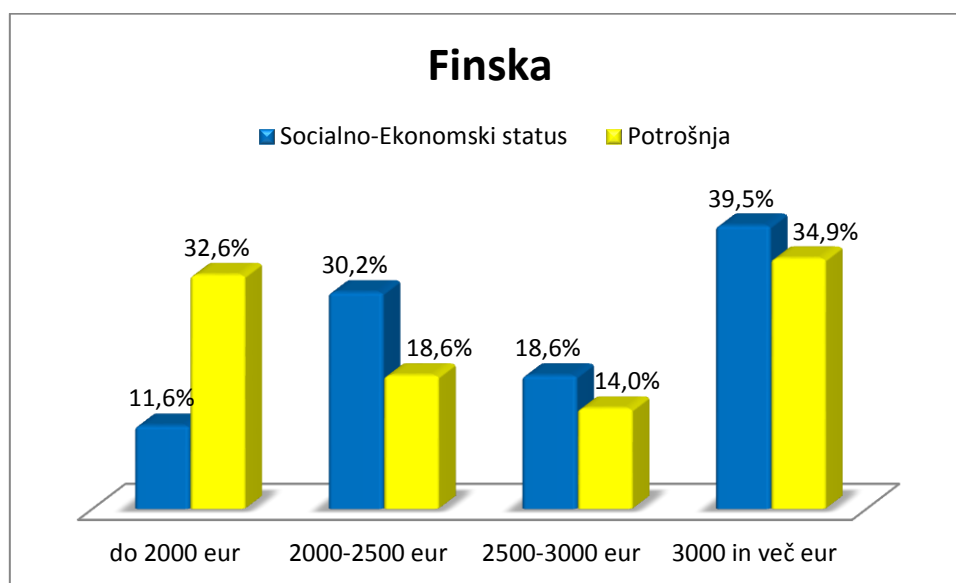
Tabela 5 prikazuje starše, ki so se v preteklosti ukvarjali z rekreacijskim ali amaterskim športom, je v Sloveniji 57,9 % na Finskem pa 75,0 %. Tistih, ki so se ukvarjali s pol profesionalnim in profesionalnim športom, pa je v Sloveniji 42,1 % in na Finskem 25 %.

Tu je potrebno poudariti, da med Slovenci in Finci verjetno obstaja razlika v dojemanju profesionalnega in pol profesionalnega športa. Na Finskem je namreč hokej na ledu eden izmed redkih športov, od katerega se dejansko lahko živi. V Sloveniji pa so v marsikaterem

športu zahteve trenerjev do igralcev na profesionalnem nivoju. V teoriji pa bi vse ostale predpostavke in značilnosti spadale pod pol profesionalizem ali celo amaterizem.

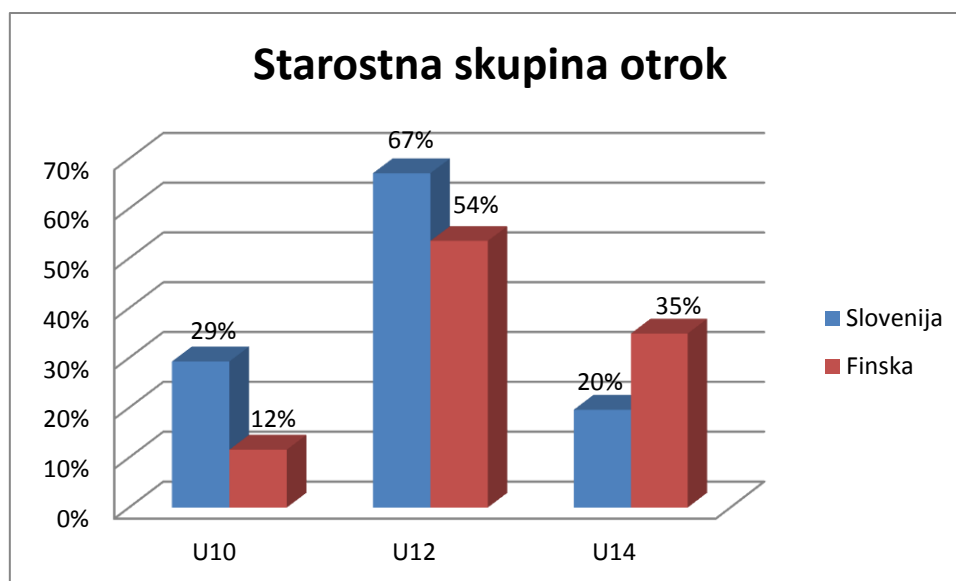

Slika 3: Socialno-ekonomski status in potrošnja za otrokov šport v Sloveniji

Slika 4: Socialno-ekonomski status in potrošnja za otrokov šport na Finskem

Sliki 3 in 4 prikazujeta socialno-ekonomski status oz. mesečni zaslužek posameznega starša ter njegovo potrošnjo, glede na to iz katere države prihaja. Izhodišče, iz katerega smo štartali, je bilo postavljeno nekoliko višje od višine minimalne plače v državi, iz katere starš prihaja.

Slika 5: Starostna skupina otrok

Slika 5 prikazuje starostne skupine otrok. Starši so morali svoje otroke razporediti v tri različne starostne katekorije. "U" ali under, pomeni, da je to starostna kategorija pod določenim letom oz. do določenega leta, ki sledi črki U. Številka za črko U pa pomeni leta.

Od 92-ih slovenskih staršev, ki so izpolnili vprašalnik, jih je iz selekcije U10 sodelovalo 29,3 %. Slovenski starši, ki imajo otroke stare do 12 let (U12), so sodelovali v 51,1 %. Staršev najstarejše skupine otrok, U14, je bilo 19,6 %. Na Finskem je od 43-ih sodelujočih, v starostni skupini U10 sodelovalo 11,6 % staršev. Otroke v starostni kategoriji do 12. leta, je imelo 53,5 % staršev. V nastarejši kategoriji pa so imeli starši na Finskem za potrebe raziskave vključenih 34,9 % otrok.

Tabela 5

Prikazuje otrokovo udejstvovanje pri dodatnih posebnih treningih

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Udejstvovanje otroka v dodatnih posebnihh treningih	Da	63,00	83,70
	Ne	37,00	16,30

Vir: Lastna raziskava

Tabela 7 prikazuje otrokova dodatna udejstvovanja pri športu. Skupno, se v dodatnih posebnih treningov, taborov in seminarjev udeležuje 69,6% otrok. Če pogledamo to znotraj določene skupine, pa slovenski starši svoje otroke vodijo na dodatne treninge oz. jih prijavijo na taborje in seminarje v 63%. Finski starši pa v kar 83,7%. Preostanek staršev, slovenski 37% in finski 16,3% pa jih na dodatna izpopolnjevanja znanj ne pošiljajo.

Tabela 6

Prikazuje namero staršev o najemajo dodatnih strokovnih delavcev

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Ali ima otrok osebnega trenerja za razvoj gib. Sposobnosti, tehnike...	Da	5,40	9,30
	Ne	94,60	90,70

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 8 je predstavljeno vprašanje o najetju dodatnega strokovnega delavca oz. osebnega trenerja, ki bi izboljšal gibalne sposobnosti, tehniko drsanja ali tehnike s palico. Na vprašanje je z Da odgovorilo le 6,7 % vseh staršev. Znotraj slovenske skupine staršev ima osebnega trenerja najetega 5,4 % otrok, znotraj finske skupine pa 9,3 % otrok. 93,3 % vseh staršev v

tem starostnem obdobju ne vidi potrebe po najetju osebnega trenerja. V slovenski skupini staršev v najetju osebnega trenerja ne vidi smisla 94,6 % staršev, v finski skupini pa 90,7 % staršev.

Tabela 7
Prikazuje ali so starši najeli managerja

spremenljivka		SLO (%)	FIN (%)
Najeti manager	Da	0	0
	Ne	100	100

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 9 je predstavljena namera o najetju managerja. Ne glede na to, iz katere države prihajajo starši, so vsi enakega mnenja, da v starostnem obdobju, v katerem je otrok, zanj nima smisla najemati managerja.

3.2 Hipoteza 1

ŠTEVILSKESPREMENLJIVKE (oneway ANOVA)

Tabela 8
Prikazuje, v kolikšni meri so se starši strinjali s trditvami uspeha v športu

Vrednotenje uspeha	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	SLO	FIN	SLO	FIN		
Naučiti se novih stvari	6,42	5,60	1,11	1,31	14,16	0,00**
Biti član ekipe/skupine	6,58	6,23	0,79	1,11	4,25	0,04*
Družiti se	6,46	5,26	0,94	1,45	33,25	0,00**
Uživati v športu	6,84	6,58	0,48	0,88	4,80	0,03*
Sodelovati v športu	6,48	5,95	0,83	1,09	9,51	0,00**
Poskrbeti za "ekipni duh"	6,52	6,37	0,82	0,98	0,86	0,35
Emocionalno, mentalno, telesno rasti s pomočjo športa	6,71	6,33	0,64	1,02	7,02	0,01**
"Dati vse od sebe"	6,29	5,58	1,06	1,14	25,43	0,00**
Napredovati	6,28	5,65	1,05	1,21	9,57	0,00**
Dokazati, da si boljši od ostalih	3,82	2,70	1,76	1,64	12,33	0,00**
Biti dober v tekmovanju/športu	4,99	4,12	1,31	1,55	11,63	0,00**
Živeti od športa-bitiplačan za igranje	3,33	2,49	1,74	1,65	7,00	0,01**
Zmagati na državnem prvenstvu	4,05	2,35	1,87	1,79	25,05	0,00**
Dobiti medaljo na svetovnem prvenstvu	3,62	2,33	2,09	1,86	12,06	0,00**
Dobiti medaljo na olimpijskih igrah	3,55	2,14	2,08	1,64	15,42	0,00**
Osvojiti Stanleyjev pokal	3,42	2,14	2,16	1,58	12,14	0,01**

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01
Vir: Lastna raziskava

Tabela 10 predstavlja odgovore na vprašanje: *V kolikšni meri se strinjate s trditvami vrednotenja uspeha v športu*, se v petnajstih primerih, od šestnajstih možnih, pojavijo razlike pri vrednotenju uspeha med slovenskimi starši in starši iz Finske. Najnižja možna ocena pri vrednotenju uspešnosti neke trditve je bila 1, kar je pomenilo, da se starši s trditvijo ne strinjajo popolnoma. Najvišja možna ocena pa je bila 7, kar je pomenilo, da se starši s trditvijo popolnoma strinjajo. Na splošno so slovenski starši vse trditve ovrednotili višje, kot njihovi kolegi iz Finske.

Do statistično značilnih razlik pri vrednotenju uspeha med slovenskimi in finskimi starši je prišlo pri desetih trditvah. Pri trditvah: *Naučiti se novih stvari*, *Biti član ekipe*, *Družiti se*, *Uživati v športu*, *Sodelovati v športu*, *Emocionalno, mentalno telesno rasti s pomočjo športa*, *"Dati vse od sebe"* in *Napredovati* so slovenski starši te trditve v povprečju na lestvici, ocenili za slabo točko višje, kot njihovi kolegi s Finske. Starši iz Slovenije so namreč v povprečju, podali ocene od 6,28 do 6,71, medtem ko so finški starši tem trditvam podajali ocene med 5,26 in 6,33.

Z naslednjim sklopom trditev so se starši v povprečju strinjali manj. Kljub temu pa je med starši prišlo do statistično značilnih razlik pri trditvah: *Dokazati, da si boljši od ostalih*, *Biti dober v tekmovanju/športu*, *Živeti od športa*, *Zmagati na državnem prvenstvu*, *Dobiti medaljo na svetovnem prvenstvu in dobiti medaljo na olimpijskih igrah*, *osvojiti Stanleyev pokal*. Kljub temu, da so vsi ocenili, da pomembnost teh trditev ni tako velika, so starši iz Slovenije pomembnost teh trditev ocenili višje, in sicer z ocenami med 3,55 in 4,05. Medtem ko so starši iz Finske te trditve na pomembnostni lestvici ocenili nižje, v povprečju med 2,14 in 2,70. Le trditev "Biti dober v tekmovanju/športu" so ocenili nekoliko višje, z oceno 4,12.

Na splošno pa so starši iz obeh držav trditve, ki so povezane s ciljno orientiranimi trditvami ocenili z ocenami nad povprečjem (več kot 5). Ego orientirane trditve so za razliko od ciljno orientiranih, vsi starši ocenili s precej nižjimi ocenami. Vendar so pri teh slovenski starši te trditve ocenjevali z ocenami okoli povprečja (ocene 4). Medtem so finški starši, razen v enem primeru, vse ego orientirane trditve ocenili s podpovprečnimi ocenami (pod 2,7).

Tabela 9
Opisuje pričakovanja staršev o potencialu in uspešnosti otrok

Potencial/spodobnost otroka	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	SLO	FIN	SLO	FIN		
Sedaj/trenutno	6,23	7,05	1,74	1,85	6,24	0,01**
V naslednjih 5-ih letih	6,79	7,16	1,41	1,66	1,79	0,18
V naslednjih 10-ih letih	6,96	6,81	1,80	1,93	0,18	0,68
Sposobnost glede na ostale v klubu	4,75	4,84	1,18	1,13	0,16	0,69
Sposobnost glede na ostale v EU	3,92	4,12	1,08	1,38	0,77	0,38
Ali otrok naredi ekipo boljšo	5,20	5,00	1,27	1,22	0,72	0,40

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

V tabeli 11 so, glede na starševska videnja, ovrednotene sposobnosti oz. potencial, ki naj bi ga imel otrok. Tabela je skupek odgovorov iz treh različnih vprašanj. Pri vseh, razen pri prvem delu prvega vprašanja, ni prišlo do statistično značilnih razlik, saj so vse vrednosti Sig. nad 0,05.

Najprej so predstavljene vrednosti **ocene otrokovega potenciala uspešnosti**; v tem trenutku, v naslednjih 5-ih letih in v naslednjih 10-ih letih. Starši so morali ta potencial oceniti na lestvici od 1, kar pomeni, da ima otrok najnižji potencial uspešnosti, do 10, kar pomeni, da ima otrok najvišji potencial uspešnosti. Do statistično značilne razlike je prišlo pri vrednotenju uspešnosti trenutnega stanja, kjer so finski starši v povprečju ocenili potencial svojih otrok višje (7,05), kot slovenski (6,23). V obdobju naslednjih 5 let je bila stvar podobna prejšnji, vendar je prišlo do manjše razlike med povprečnima vrednostima. Zanimivost se je pojavila za obdobje naslednjih 10 let, ko so slovenski starši ocenili potencial svojih otrok za odtenek višje (6,96), kot pa so to storili starši finskih otrok (6,81).

Če pogledamo celotno vrednotenje uspešnosti v določenem obdobju, je zanimivo to, da so slovenski starši ocenili, da bo potencial njihovih otrok ves čas rasel. Za razliko od slovenskih, so finski starši potencial svojih otrok v izhodišču ocenili višje ter videli možnost napredka potenciala v naslednjih 5-ih letih. V naslednjih 10-ih letih pa so potencial uspešnosti ocenili kot slabšega, celo slabšega od potenciala slovenskih otrok. Po tem lahko sklepamo, da je prišlo do takih rezultatov predvsem zaradi kritičnosti s strani Fincev, saj je njihov sistem tako širok oz. velik, da se zavedajo selektivnosti v hokeju, poleg tega pa se jih veliko, čeprav igrajo na dokaj vrhunskem nivoju, raje odloči za zaključek šolanja. Medtem ko starši slovenskih otrok vedo, da bodo njihovi otroci, če bodo vztrajni, vseeno zaigrali za neko člansko ali mladinsko ekipo, saj je prostor slovenskega hokeja majhen in če si vztrajen, se nekje pokaže priložnost oz. mesto za igranje.

V naslednjem sklopu sta ovrednoteni dve vprašanji. Starši so odgovarjali na **sposobnost oz. potencial svojega otroka v primerjavi z drugimi otroki v klubu in v EU**. Lestvica je bila vrednotena od 1, kar je pomenilo, da je njihov otrok absolutno slabši od ostalih in do 7, kar je pomenilo, da je njihov otrok absolutno boljši od ostalih. Pri teh dveh vprašanjih so bili starši v povprečju skromni in so sposobnost svojih otrok ocenjevali le nekoliko nadpovprečno. Predvsem v lastnem, domačem okolju so ocenili, da so otroci nekoliko boljši od ostalih. V primerjavi z ostalimi otroki v EU, pa so slovenski starši ocenili, da je sposobnost njihovih otrok rahlo podpovprečna, finski starši pa, da je sposobnost njihovih otrok rahlo nad povprečjem (če za povprečje štejemo oceno 4).

Tudi pri vprašanju **Ali vaš otrok naredi ekipo boljšo?** so oboji starši v povprečju odgovorili podobno. Izmed sedmih točk so namreč slovenski in finski starši ocenili, da prispevek njihovega otroka rahlo pripomore k izboljšanju njegove ekipe. Vendar pa so bili v tem primeru slovenski starši, s povprečno oceno 5,20, nekoliko bolj prepričani v to dejstvo, kot finski starši z oceno 5,00.

Tabela 10
Prikazuje namero pri najemu dodatne strokovne pomoči in skrbi za zdravo prehrano

Namera/skrb staršev	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	SLO	FIN	SLO	FIN		
Namera otroku v bodoče najeti osebnega trenerja	2,49	1,85	1,56	0,99	5,59	0,02*

Namera otroku v bodoče najeti managerja	1,72	1,51	1,08	0,77	1,26	0,26
Skrb za zdravo športno prehrano otroka	4,71	6,21	1,51	1,19	33,07	0,00**

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 12 je predstavljena namera o dodatni strokovni pomoči in skrbi staršev za prehrano svojih otrok. Do statistično značilne razlike prišlo le pri enem izmed vprašanj. Starši so morali pri vseh vprašanjih oceniti namero oz. skrb, na lestvici od 1-7, pri čemer je bila 1 najnižja možna ocena, 7 pa najvišja možna ocena.

Vprašanje o **nameri najeti osebne trenerja** ima statistično značilen rezultat, kar pomeni, da se mnenja slovenskih in finskih staršev razlikujejo. Pri vprašanju o **nameri najeti managerja**, so bili oboji starši bolj skladni, prav tako so oboji možnost najema managerja ocenili zelo nizko. Oboji imajo namreč zelo majhno namero najeti dodatno strokovno pomoč za razvoj sposobnosti ali kariere svojega otroka. Gledano celotno, pri nameri najeti strokovnega delavca, nekoliko prednjačijo slovenski starši, kljub temu da oboji ti možnosti ocenjujejo zelo nizko.

Do statistično značilnih razlik je prišlo pri vprašanju o **skrb za zdravo, športno prehrano svojih otrok**. Pri tem so finski starši v veliki meri pokazali, da skrbijo za zdravo, uravnoteženo športno prehrano svojih otrok, saj so svojo skrb ovrednotili s 6,21. Medtem ko slovenski starši v povprečju le delno skrbijo za prehrano svojih otrok, saj so skrb za prehrano na lestvici ovrednotili s 4,71.

Pri tem lahko dodam, da iz lastnih izkušenj vem, da se na Finskem na splošno je bolj polnovredno in zdravo. Za polnovredne obroke je poskrbljeno tudi, ko gredo otroci na turnirje, saj ekipa s seboj vzame topel obrok (topel obrok, solato, sadje, tekočino). Prav zaradi teh izkušenj, kljub temu da tudi slovenski starši v povprečju delno skrbijo za polnovrednost hrane svojih otrok, me dejanska razlika ni tako presenetila.

Tabela 11

Tabela prikazuje verjetnost oz. pričakovanja o prihodnosti igranja hokeja na ledu

Verjetnost/pričakovanja	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	SLO	FIN	SLO	FIN		
Pričakovanja o ustvarjeni PRO karieri	2,47	3,21	1,31	1,67	7,83	0,01**
Zaigral v močnejši ligi EU, ZDA, CA	2,12	3,28	1,42	1,70	17,22	0,00**
Verjetnost zaigrati v NHL	1,38	2,56	0,85	1,78	27,26	0,00**
Verjetnost zaigrati v KHL	1,55	2,60	1,00	1,76	19,45	0,00**
Verjetnost zaigrati v Močnejši EU ligi	2,00	3,42	1,20	1,92	27,38	0,00**
Verjetnost zaigrati v Nižji EU ligi	3,01	3,35	1,65	1,90	1,11	0,29

Verjetnost zaigrati v <i>Amaterski ekipi</i>	5,11	5,23	1,49	1,49	0,20	0,65
Verjetnost zaigrati v <i>Hobi ekipi</i>	5,83	5,35	1,43	1,70	2,87	0,09

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01
Vir: Lastna raziskava

Tabela 13 predstavlja skupek treh različnih vprašanj. Verjetnost dogodka v prihodnosti je bilo potrebno oceniti na lestvici od 1 do 7, kjer je ocena 1 predstavljala najnižjo verjetnost/možnost, ocena 7 pa je predstavljala najvišjo verjetnost/možnost, da bo otrok zaigral v eni izmed lig.

Prvo vprašanje je spraševalo starše o njihovih **pričakovanjih ustvarjene profesionalne kariere v hokeju na ledu**. Pri tem vprašanju je razlika med rezultati slovenskih in finskih staršev statistično značilna. Pričakovanja finskih staršev so nekoliko višja od slovenskih, čeprav so oboji verjetnost ocenili podpovprečno (če vzamemo oceno 4 za sredinsko vrednost).

Drugo izmed skupka treh vprašanj je spraševalo o **verjetnosti otrokovega igranja v močnejših ligah EU, ZDA in Kanade**. Rezultati nam pokažejo, da je pri tem vprašanju prišlo do statistično značilne razlike med slovenskimi in finskimi starši. Kljub temu, da so oboji verjetnost ocenili z dokaj nizkimi ocenami, so finci v povprečju verjetnost ocenili višje (3,28), kot slovenski starši, kateri so verjetnost ocenili z 2,12.

Tretje vprašanje pa se je navezovalo na **verjetnost, da bo otrok zaigral v eni izmed opisanih lig**. Starši so v povprečju dokaj podobno ocenili verjetnosti, da bo njihov otrok zaigral v eni izmed nižjih EU lig (EBEL, Francoska, 3. Nemška ...), v eni izmed Amaterskih ali Hobi ekip v hokeju. Do statistično značilnih razlik je prišlo pri ocenjevanju možnosti igranja v močnejših ligah v EU in svetu. *Verjetnost igranja v ligi NHL* je, z vidika finskih staršev nekoliko višja, saj so verjetnost ocenili, za dobro točko višje (2,56), kot so to naredili slovenski starši, ki so v 77 % izrazili najmanjšo možno verjetnost, da bo otrok zaigral v najmočnejši ligi na svetu, na kar nakazuje tudi povprečna ocena verjetnosti (1,38). *Verjetnost igranja v ligi KHL* je bila zopet bližje finskim staršem, saj so jo ocenili s povprečno oceno 2,60, kar je za dobro točko višje, kot so to storili starši slovenskih otrok (1,55). Prav tako so finski starši ocenili, da je verjetnost igranja v močnejši ligi EU (1. Finska, 1. Švedska, 1. Češka ...) v povprečju višja (3,42), kot so to ocenili slovenski starši (2,00).

Tabela 12

Predstavlja pomembnost trditev za vključevanje in udejstvovanje v športu

Pomembnost	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	SLO	FIN	SLO	FIN		
Zabava	6,01	5,77	1,07	1,25	1,35	0,25
Zdravje	6,50	6,14	0,75	0,99	5,50	0,02*
Človekov vsesplošni razvoj (telesni, socialni, čustveni ...)	6,71	6,26	0,60	1,14	9,07	0,00**
Tekmovanje	4,34	4,14	1,20	1,55	0,66	0,42
Zmaga	3,93	3,60	1,38	1,72	1,43	0,24
Profesionalizem	3,33	2,67	1,83	1,67	3,93	0,05*

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 14 so prikazani rezultati ovrednotenja **pomembnosti** trditve **za ukvarjanje s hokejem na ledu**. V vprašalniku je bilo šest trditve, prve tri so bile bolj ciljno orientirane, druge tri pa ego orientirane. Starši so morali na lestvici od 1 do 7, ovrednotiti pomembnost določene trditve pri ukvarjanju s športom. 1 je pomenila najmanjšo pomembnost, 7 pa je bila ovrednotena z največjo pomembnostjo.

V treh izmed šestih primerov je prišlo do statistično značilne razlike, kar pomeni, da je Sig. Manjši od 0,05. Razlika se je pojavila pri zdravju, vrednotenju človekovega vsesplošnega razvoja in profesionalizmu. Sicer so starši slovenskih in finskih otrok trditvi zdravja in človekovega vsesplošnega razvoja ocenili dokaj visoko. Slovenski starši so obe trditvi ovrednotili nekoliko višje (zdravje s 6,50 in vsesplošni razvoj s 6,71), starši finskih otrok pa nekoliko nižje (zdravje s 6,14 in vsesplošni razvoj s 6,26).

Iz tabele je razvidno tudi, da so trditve, ki so ciljno naravnane, ovrednotene z višjimi ocenami, kot pa trditve, ki so ego naravnane. Najnižja ocena pri ciljno naravnanih trditvah znaša 5,77 pri zabavi, najvišja pa pri človekovem vsesplošnem razvoju (6,71). Medtem ko je pri ego naravnanih trditvah, najnižja povprečna ocena (2,67) in se hkrati statistično značilno razlikuje med skupinama staršev.

3.3 Hipoteza 2

Tabela 13

Prikazuje rezultate odgovorov staršev - bivših športnikov in nešportnikov glede na določene spremenljivke

spremenljivka		Starši, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom		Asymptotic sig.
		% DA	% NE	
Dodatni posebni treningi	DA	67,4	73,9	0,44
	NE	32,6	26,1	
Osebni trener	DA	4,5	10,9	0,16
	NE	95,5	89,1	
Najet manager	DA	0	0	/
	NE	100	100	

Legenda. Asymtotic sig.- statistična značilnost

Vir: Lastna raziskava

Tabela 15 prikazuje rezultate izračunov chi-square testa. Rezultati so izračunani glede na to, ali so se starši v preteklosti ukvarjali s športom in glede na tri različna vprašanja. Rezultati so predstavljeni z odstotkom odgovorov znotraj posamezne skupine (so se ukvarjali, ali se niso ukvarjali s športom). Od 135 staršev se jih je v preteklosti s športom ukvarjalo 89, preostalih 46 pa se jih s športom ni nikoli ukvarjalo.

Starši, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom, v 67,4 % pošiljajo svoje otroke na **dodatne specialne treninge, seminarje in tabore**. Starši nešportniki, pa svoje otroke na dodatne treninge pošiljajo v 73,9 %. Rezultat chi-square testa (0,44) nam pove, da sta skupini nepovezani in da je rezultat testa statistično neznačilen.

Osebnega trenerja so, z namenom izboljšanja otrokove gibalne sposobnosti, tehnike drsanja, tehnike s palico ipd., starši - bivši športniki najeli v 4,5 %, starši nešportniki pa so svojemu

otroku najeli osebnega trenerja v 10,9 %. Glede na rezultate chi-square testa (0,16) sta skupini nepovezani oz. statistično neznačilni.

Ne glede na to, ali so se v preteklosti starši ukvarjali s športom ali pa se s športom niso ukvarjali, svojemu otroku nihče še ni **najel managerja** z namenom po ustvarjanju kariere v profesionalnem hokeju na ledu.

Tabela 14

Prikazuje v kolikšni meri, so se starši - bivši športniki strinjali s trditvami uspeha v športu

Vrednotenje uspeha v športu	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>	<i>Bivši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>		
Naučiti se novih stvari	6,18	6,13	1,16	1,38	0,05	0,82
Biti član ekipe/skupine	6,48	6,43	0,80	1,11	0,09	0,77
Družiti se	5,92	6,37	1,27	1,18	3,95	0,05**
Uživati v športu	6,75	6,76	0,51	0,85	0,01	0,95
Sodelovati v športu	6,21	6,50	0,92	0,98	2,80	0,10 (0,097)t
Poskrbeti za "ekipni duh"	6,56	6,30	0,67	1,15	2,68	0,10
Emocionalno, mentalno, telesno rasti s pomočjo športa	6,60	6,57	0,70	0,96	0,04	0,84
"Dati vse od sebe"	5,97	5,98	1,16	1,24	0,003	0,96
Napredovati	6,17	5,91	1,03	1,33	1,53	0,22
Dokazati, da si boljši od ostalih	3,55	3,28	1,70	1,97	0,67	0,41
Biti dober v tekmovanju/športu	4,67	4,78	1,44	1,44	0,17	0,68
Živeti od športa-biti plačan za igranje	3,13	2,91	1,75	1,77	0,48	0,49
Zmagati državno prvenstvo	3,40	3,72	1,94	2,13	0,74	0,39
Dobiti medaljo na svetovnem prvenstvu	3,19	3,24	2,02	2,26	0,02	0,90
Dobiti medaljo na olimpijskih igrah	3,06	3,20	1,93	2,29	0,14	0,71
Osvojiti Stanleyjev pokal	3,00	3,04	1,93	2,37	0,01	0,91

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; t - povezava je statistično značilna na nivoju do 0,10; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

Vir: Lastna raziskava

Tabela 16 predstavlja vprašanje vrednotenja uspeha v športu z vidika staršev, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom. Starši - bivši športniki in nešportniki, so si bili, kar se tiče ocenjevanja pomembnosti določenih opisov, v večini složni. Večino predpostavk, ki so ego orientirane, so ocenili s podpovprečnimi ocenami, večino ciljno orientiranih predpostavk oz. takih, ki stremijo k osebnostnemu razvoju, pa z nadpovprečnimi ocenami. Pri eni predpostavki je prišlo do tendence, kjer so starši - bivši športniki z oceno 6,21 pri sodelovanju v športu rahlo odstopali od ocene 6,50 staršev nešportnikov. Do statistično

značilne razlike pa je prišlo pri predpostavki **družiti se**, kjer so jo oboji starši ocenili nadpovprečno, vendar so ji starši nešportniki, z oceno 6,37, pripisali večjo pomembnost, kot so to storili starši - bivši športniki, ki so jo ocenili s 5,92.

Tabela 15

Prikazuje namero staršev - bivših športnikov pri najemu dodatne strokovne pomoči in skrbi za zdravo prehrano ter vrednotenja uspešnosti svojega otroka

Namera/skrb staršev	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	P
	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>		
Namera otroku v bodoče najeti osebnega trenerja	2,48	1,90	1,49	1,30	4,56	0,04**
Namera otroku v bodoče najeti managerja	1,78	1,41	1,07	0,78	4,11	0,05**
Skrb za zdravo športno prehrano otroka	5,35	4,87	1,46	1,76	2,84	0,09t
Mislite, da vaš otrok naredi ekipo boljše?	5,19	5,02	1,17	1,41	0,55	0,46

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

Vir: Lastna raziskava

Tabela 17 prikazuje rezultate štirih različnih vprašanj. Verjetnost so morali starši oceniti na lestvici od 1 do 7, pri čemer 1 pomeni najmanjšo verjetnost, 7 pa največjo verjetnost. V tabeli so ocene vseh staršev, ne glede na to, od kod prihajajo, ločene, glede na to ali so se v preteklosti ukvarjali s športom ali ne.

Pri **nameri, da bodo otroku v bodoče najeli osebnega trenerja**, so oboji starši pokazali nizko zanimanje, da bi to dejansko storili. Kljub temu, pa je prišlo do statistično značilne razlike med starši - bivšimi športniki in starši nešportniki. S povprečno oceno odgovora 2,48 so starši - bivši športniki izkazali višjo namero po najetju osebnega trenerja, kot pa so to izrazili starši nešportniki, ki so to namero ocenili z 1,90.

Do statistično pomembne razlike je prišlo tudi pri odgovorih staršev - bivših športnikov na vprašanje o **nameri najetja managerja**. Povprečna ocena obojih je bila pod dva, na lestvici, kjer maksimalna vrednost lahko dosega sedem. Kljub temu pa so starši - bivši športniki nakazali nekoliko večjo namero (1,78), kot pa so to izkazali starši nešportniki s povprečno izbrano oceno 1,41.

Pri tretjem vprašanju, o **skrbi za zdravo športno prehrano otrok**, ni prišlo do statistično značilne razlike, je pa bila razlika kljub temu očitna (tendenca). Pri tem se je izkazalo, da starši - bivši športniki v povprečju namenijo nekoliko več skrbi (5,35) pri pripravi hrane, kot so to ocenili starši nešportniki (4,87). Pri tem pa je potrebno iz lastnih izkušenj poudariti, da imajo Finci na splošno bolj zdrave prehranjevalne navade, zato so mogoče starši - bivši športniki pri tem dosegli višjo oceno.

Starši - bivši športniki so na vprašanje, **če njihov otrok naredi ekipo boljše**, v povprečju odgovorili dokaj podobno. Vsi so namreč podobnega mnenja, da ima njihov otrok povprečne zmožnosti in da ne izstopa niti v pozitivno niti v negativno smer.

Tabela 16

Opisuje pričakovanja staršev - bivših športnikov, o potencialu in uspešnosti otrok

Potencial/sposobnost otroka	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	p
	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>		
Sedaj/trenutno	6,71	6,07	1,83	1,71	3,92	0,05**
V naslednjih 5-ih letih	7,06	6,63	1,39	1,67	2,48	0,12
V naslednjih 10-ih letih	7,06	6,63	1,82	1,87	1,63	0,20
Sposobnost glede na ostale v klubu	4,90	4,54	1,12	1,22	2,87	0,09t
Sposobnost glede na ostale v EU	4,12	3,72	1,16	1,21	3,64	0,06t

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; t - povezava je statistično značilna na nivoju do 0,10; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 18 je predstavljen skupek dveh različnih vprašanj, in sicer vprašanj ocenitve otrokove sposobnosti oz. potenciala v športu; sedaj, v naslednjih 5-ih letih in v naslednjih 10-ih letih. Pri tem so starši - bivši športniki ocenili potencial svojega otroka na lestvici od 1 - kar je pomenilo najnižji potencial, do 10 - kar je pomenilo najvišji potencial uspešnosti v športu. Drugi del tabele pa predstavlja vprašanja o oceni sposobnosti oz. potenciala svojega otroka glede na ostale otroke v klubu in v Evropi. V tem primeru so starši - bivši športniki ocenili potencial svojih otrok na lestvici od 1, kar je pomenilo, da je otrok absolutno slabši od ostalih otrok, do 7, kar je pomenilo, da je njihov otrok absolutno boljši od ostalih otrok.

Pri vprašanju **ocnitve otrokovega potenciala uspešnosti v športu** je prišlo do statistično pomembne razlike med slovenskimi in finskimi starši, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom, le v prvem primeru oz. podvprašanju. Starši - bivši športniki so namreč v povprečju potencial svojih otrok sedaj/trenutno, ocenili višje (6,71), kot so to storili starši nešportniki (6,07). Za obdobje naslednjih 5 in 10 let ni prišlo do statistično značilnih razlik med starši iz Slovenije in Finske, so pa starši - bivši športniki v obeh primerih ocenili, da bo njihov otrok uspešnejši (7,06), oz. da ima večji potencial, kot pa so to ocenili starši nešportniki (6,63).

Drugo vprašanje o **ocnitvi otrokovega potenciala glede na ostale v klubu oz. v EU** na stopnji 0,05 ni podalo statistični značilnih razlik med slovenskimi in finskimi starši - bivšimi športniki. Kljub statistični neznačilnosti, pa je prišlo do tendence oz. potencialnih razlik. Pri vrednotenju otrok glede na ostale otroke v klubu lahko z 9 % gotovostjo trdimo, da starši - bivši športniki mislijo, da njihov otrok rahlo odstopa od povprečja (4,90). Finski starši so v tem primeru svojega otroka ocenili z oceno 4,54, iz česar lahko, glede na lestvico od 1 do 7 sklepamo, da mislijo, da se njihov otrok giblje okoli povprečja oz. rahlo nad njim. Pri vrednotenju sposobnosti svojih otrok glede na ostale otroke v EU, pa je prav tako prišlo do tendence na stopnji 0,06 in je bila še bližje statistično značilni razliki, kot zgornje vprašanje. Tu so starši - bivši športniki prepričani, da so njihovi otroci v povprečju enako sposobni (4,12), kot njihovi evropski kolegi. Starši nešportniki pa so sposobnost svojih otrok, v primerjavi z ostalimi v EU, ocenili rahlo pod povprečjem, z oceno 3,72.

Tabela 17

Predstavlja pomembnost trditev, staršev - bivših športnikov, za vključevanje in udejstvovanje v športu

Pomembnost trditve	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	P
	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>		
Zabava	5,97	5,87	1,06	1,28	0,22	0,64
Zdravje	6,33	6,50	0,77	0,93	1,29	0,26
Človekov vsesplošni razvoj	6,61	6,48	0,73	1,01	0,72	0,40
Tekmovanje	4,54	3,76	1,19	1,42	11,40	0,001*
Zmaga	3,97	3,57	1,46	1,56	2,19	0,14
Profesionalizem	3,16	3,04	1,78	1,85	0,12	0,73

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05

Vir: Lastna raziskava

Tabela 19 predstavlja vrednotenje pomembnosti glede na videnja s strani staršev - bivših športnikov. Pomembnost se je ocenjevala na lestvici od 1 do 7, pri čemer 1 pomeni najmanj pomembno, 7 pa najbolj pomembno. V petih izmed štetih primerov so si bili starši - bivši športniki in starši nešportniki, pri ocenjevanju pomembnosti, dokaj složni in ni prihajalo do večjih razlik med odgovori. Do edine statistično pomembne razlike je prišlo pri besedi tekmovalje. Starši - bivši športniki so namreč tekmovalju namenili višjo in nekoliko nadpovprečno oceno (4,54), starši nešportniki pa so si bili z nekoliko podpovprečno oceno (3,75) v povprečju složni, da tekmovalje le ni tako pomembno.

Tabela 18

Tabela prikazuje verjetnost oz. pričakovanja staršev - bivših športnikov, o prihodnosti igranja hokeja na ledu

Verjetnost/pričakovanja	Aritmetična sredina		Standardni odklon		F	P
	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>	<i>Biši športniki</i>	<i>Ne športniki</i>		
Verjetnost da bo v 10-15-ih letih otrok zaigral v močnejši ligi EU, ZDA, CA	2,74	2,00	1,63	1,45	6,78	0,01*
Pričakovanja o ustvarjeni PRO karieri	2,88	2,37	1,51	1,34	3,67	0,06t
Verjetnost zaigrati v <i>NHL</i>	1,88	1,52	1,45	1,05	2,16	0,14
Verjetnost zaigrati v <i>KHL</i>	1,99	1,70	1,48	1,13	1,38	0,24
Verjetnost zaigrati v Močnejši EU ligi	2,67	2,02	1,70	1,31	5,16	0,03**
Verjetnost zaigrati v Nižji EU ligi	3,31	2,74	1,73	1,71	3,39	0,07t
Verjetnost zaigrati v <i>Amaterski ekipi</i>	5,19	5,07	1,45	1,58	0,22	0,64
Verjetnost zaigrati v <i>Hobi ekipi</i>	5,70	5,63	1,58	1,47	0,06	0,81

Legenda. P=statistična pomembnost F statistike; * - povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01; t- povezava je statistično značilna na nivoju do 0,10

Vir: Lastna raziskava

V tabeli 20 so predstavljena tri različna vprašanja staršev - bivših športnikov. Zadnje izmed teh vprašanj je sestavljeno iz šestih podvprašanj. Pri vseh je bilo potrebno na lestvici od 1 do

7 oceniti verjetnost, da bo njihov otrok zaigral v določeni ligi ali si ustvaril profesionalno kareiro v hokeju na ledu. Ocena 1 je predstavljala najmanjšo verjetnost, ocena 7 pa največjo verjetnost.

Pri vprašanju o **verjetnosti, da bo njihov otrok v naslednjih 10-ih do 15-ih letih zaigral v močnejši ligi EU, ZDA ali Kanade**, so starši - bivši športniki ocenili, da so verjetnosti za to pri obeh skupinah majhne. Kljub temu pa je prišlo do statistično značilne razlike, saj so starši - bivši športniki to verjetnost ocenili z oceno 2,73, finski starši pa z oceno 2,00.

Drugo vprašanje o **pričakovanih o ustvarjeni profesionalni karieri** ne dosega statistično značilne razlike na nivoju 0,05, vendar pa od tega ne odstopa veliko, zato vrednosti lahko pogojno uvrstimo k razlikam med starši - bivšimi športniki in nešportniki. Tudi tu so oboji starši ocenili, da je verjetnost za to nizka, vendar je kljub temu prišlo do razlik med vrednotenjem. Starši - bivši športniki so v povprečju verjetnost ocenili z 2,88, medtem ko so finski starši to verjetnost ocenili z 2,37.

Pri zadnjem vprašanju, če bo otrok zaigral v eni izmed naštetih lig, so starši - bivši športniki izmed šestih podvprašanj, štiri ocenili dokaj podobno, pri enem podvprašanju je prišlo do tendence, eno podvprašanje pa ima statistično značilno razliko. Kot je videti v tabeli, kjer so podvprašanja razvrščena od najmočnejše hokejske lige, do hobi ekipe, je bilo moč pričakovati, da bodo ocene verjetnosti naraščale. Najnižje ocene verjetnosti sta dosegli ligi NHL in KHL. Nekoliko večjo verjetnost, vendar kljub temu še vedno podpovprečno, so starši pripisali močnejšim in nižjim EU ligam. Največjo verjetnost pa so pripisali amaterskim in hobi ekipam. Do tendence je prišlo **pri nižjih EU ligah**, kjer so starši - bivši športniki ocenili, da je v povprečju verjetnost nekoliko podpovprečna (3,31), finski starši pa so to ocenili še nižje, s povprečno oceno 2,74. Do statistično pomembne razlike je prišlo pri verjetnosti igranja v **močnejših EU ligah**, kjer so starši - bivši športniki ocenili, da imajo njihovi otroci večjo verjetnost (2,67), kot pa njihovi vrstniki na Finskem, kjer so starši to verjetnost ocenili z 2,02.

3.4 Hipoteza 3

KORELACIJE

Tabela 19

Predstavlja korelacije med posameznimi vprašanji in vrednotami

		Q22a	Q29a	Q29b	Q29c	Q30a	Q30b	Q34a	Q35a	Q35b	Q35c	Q35d	Q35e	Q35f
Družbena pripadnost	Pearson Correlation	0,06	0,05	0,07	0,00	0,01	-0,10	0,02	0,02	-0,07	0,06	-0,06	0,16	0,03
	Sig. (2-tailed)	0,53	0,54	0,45	0,99	0,89	0,24	0,81	0,78	0,42	0,53	0,50	0,06	0,72
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Imetje	Pearson Correlation	0,28**	0,00	0,04	0,02	-0,04	0,09	0,16	0,25**	0,22*	0,23**	0,08	-0,10	-0,25**
	Sig. (2-tailed)	0,00	0,99	0,67	0,86	0,63	0,28	0,06	0,00	0,01	0,01	0,35	0,24	0,00
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Ljubezen	Pearson Correlation	0,12	0,06	0,13	0,11	0,12	-0,02	0,08	0,07	0,10	0,05	0,11	0,11	0,11
	Sig. (2-tailed)	0,16	0,47	0,14	0,19	0,17	0,81	0,36	0,39	0,25	0,57	0,20	0,22	0,20
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Moč	Pearson Correlation	0,08	-0,07	0,02	0,06	0,02	0,01	0,02	0,00	0,02	-0,01	0,11	-0,05	-0,12
	Sig. (2-tailed)	0,34	0,43	0,78	0,52	0,80	0,95	0,82	0,98	0,82	0,88	0,22	0,53	0,18
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Modrost	Pearson Correlation	-0,10	-0,18*	-0,10	-0,06	0,03	-0,13	-0,18*	-0,21*	-0,18*	-0,19*	0,03	0,15	0,14

	Sig. (2-tailed)	0,26	0,03	0,23	0,46	0,70	0,13	0,04	0,01	0,04	0,03	0,73	0,09	0,10
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Nove izkušnje	Pearson Correlation	-0,05	-0,08	0,00	0,09	0,10	-0,08	-0,07	-0,08	-0,06	-0,10	0,07	0,08	0,14
	Sig. (2-tailed)	0,60	0,35	0,96	0,31	0,23	0,39	0,44	0,33	0,52	0,27	0,45	0,34	0,11
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Osebna izpopolnitev	Pearson Correlation	-0,03	-0,11	0,01	0,05	0,01	-0,08	-0,06	-0,04	-0,02	-0,09	0,00	0,04	0,11
	Sig. (2-tailed)	0,74	0,20	0,93	0,56	0,95	0,38	0,47	0,65	0,87	0,33	0,97	0,65	0,22
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Osebna varnost	Pearson Correlation	0,05	-0,07	-0,03	0,02	0,04	0,03	-0,08	-0,06	-0,03	-0,05	0,05	0,01	0,05
	Sig. (2-tailed)	0,56	0,43	0,77	0,84	0,68	0,73	0,37	0,52	0,70	0,57	0,55	0,93	0,56
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Otroci	Pearson Correlation	0,08	-0,03	0,02	0,07	0,03	-0,06	0,06	0,02	0,00	0,06	0,16	0,13	0,16
	Sig. (2-tailed)	0,38	0,73	0,84	0,41	0,73	0,48	0,51	0,83	0,98	0,51	0,06	0,15	0,06
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Počitek	Pearson Correlation	0,01	-0,03	0,00	0,10	0,16	-0,03	-0,06	0,02	-0,01	0,07	0,07	0,02	0,02
	Sig. (2-tailed)	0,89	0,72	0,99	0,24	0,07	0,75	0,49	0,84	0,93	0,45	0,39	0,81	0,81
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135

Poklic	Pearson Correlation	0,04	0,06	0,12	0,07	0,12	-0,02	-0,05	-0,04	-0,02	0,01	0,01	0,12	0,14
	Sig. (2-tailed)	0,65	0,53	0,19	0,43	0,16	0,85	0,57	0,69	0,80	0,90	0,87	0,15	0,12
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Prestkrbljenost s hrano in pijašo	Pearson Correlation	0,02	0,02	-0,01	-0,02	0,15	0,03	0,00	0,01	0,05	0,03	0,07	0,15	0,09
	Sig. (2-tailed)	0,80	0,81	0,95	0,79	0,09	0,76	0,97	0,89	0,59	0,74	0,43	0,08	0,31
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Razumevanje s partnerjem	Pearson Correlation	0,00	-0,04	0,10	0,14	0,20*	0,06	-0,06	-0,08	-0,06	-0,07	0,10	0,04	0,12
	Sig. (2-tailed)	0,99	0,67	0,27	0,11	0,02	0,46	0,53	0,36	0,50	0,45	0,23	0,63	0,19
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Razumevanje s starši	Pearson Correlation	0,16	0,06	0,14	0,33**	0,15	0,06	0,08	0,05	0,06	0,02	0,14	0,11	0,12
	Sig. (2-tailed)	0,07	0,51	0,10	0,00	0,09	0,47	0,36	0,58	0,46	0,86	0,10	0,21	0,16
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Spoštovanje družbenih načel	Pearson Correlation	0,04	0,10	0,06	0,08	0,27**	0,01	-0,09	-0,07	-0,08	-0,04	0,04	0,13	0,10
	Sig. (2-tailed)	0,69	0,27	0,49	0,33	0,00	0,94	0,32	0,42	0,39	0,63	0,68	0,15	0,23
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Svet lepote	Pearson Correlation	0,19*	0,12	0,08	0,03	0,04	0,04	0,27**	0,15	0,12	0,21*	0,06	-0,07	-0,15

	Sig. (2-tailed)	0,03	0,17	0,34	0,69	0,69	0,62	0,00	0,09	0,17	0,01	0,46	0,43	0,09
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Svoboda	Pearson Correlation	-0,05	-0,03	0,03	0,06	0,02	-0,04	-0,12	-0,03	-0,03	-0,11	0,01	0,11	0,15
	Sig. (2-tailed)	0,58	0,77	0,74	0,53	0,79	0,62	0,16	0,70	0,76	0,23	0,87	0,19	0,08
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Udobno življenje	Pearson Correlation	0,12	0,00	-0,04	-0,13	-0,02	0,03	0,10	0,11	0,10	0,10	0,08	-0,09	-0,13
	Sig. (2-tailed)	0,16	0,98	0,64	0,13	0,84	0,76	0,27	0,21	0,27	0,26	0,35	0,29	0,14
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Ugled vdružbi	Pearson Correlation	0,17*	0,09	0,02	-0,01	0,04	0,16	0,12	0,09	0,07	0,08	0,04	-0,05	-0,08
	Sig. (2-tailed)	0,04	0,30	0,84	0,87	0,65	0,06	0,18	0,32	0,39	0,37	0,66	0,57	0,35
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Ustvarjalni dosežki	Pearson Correlation	-0,11	-0,17	-0,12	0,08	-0,08	-0,09	-0,10	-0,07	-0,04	-0,11	0,00	-0,05	0,05
	Sig. (2-tailed)	0,19	0,06	0,17	0,34	0,38	0,33	0,27	0,42	0,68	0,21	0,99	0,59	0,57
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Vera	Pearson Correlation	0,04	-0,06	0,00	0,21*	0,01	0,06	0,15	0,08	0,09	0,04	0,07	-0,07	-0,02
	Sig. (2-tailed)	0,62	0,52	0,99	0,02	0,95	0,50	0,09	0,36	0,31	0,68	0,42	0,40	0,81
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135

Zvesto prijateljstvo	Pearson Correlation	-0,03	-0,06	-0,01	0,11	0,09	-0,04	-0,11	-0,06	-0,02	-0,07	0,07	0,03	0,00
	Sig. (2-tailed)	0,74	0,49	0,93	0,21	0,29	0,63	0,19	0,53	0,85	0,40	0,44	0,75	0,96
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Poštenost	Pearson Correlation	-0,10	-0,09	0,02	0,05	0,02	-0,09	-0,22*	-0,25**	-0,23**	-0,19*	-0,06	-0,02	0,10
	Sig. (2-tailed)	0,23	0,29	0,78	0,57	0,78	0,32	0,01	0,00	0,01	0,03	0,49	0,83	0,25
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Prijateljstvo	Pearson Correlation	-0,20*	-0,10	-0,01	0,02	0,09	-0,09	-0,25**	-0,30**	-0,29**	-0,27**	-0,02	0,05	0,22*
	Sig. (2-tailed)	0,02	0,23	0,91	0,83	0,32	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,54	0,01
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Sočutje	Pearson Correlation	-0,14	-0,03	-0,03	0,01	0,13	-0,07	-0,19*	-0,19*	-0,17	-0,23**	-0,14	0,01	0,17
	Sig. (2-tailed)	0,11	0,75	0,76	0,95	0,15	0,43	0,03	0,03	0,05	0,01	0,11	0,90	0,05
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Konformizem	Pearson Correlation	0,33**	0,14	0,15	0,10	0,08	0,14	0,24**	0,19*	0,18*	0,24**	0,28**	0,12	-0,03
	Sig. (2-tailed)	0,00	0,11	0,08	0,27	0,34	0,11	0,01	0,03	0,03	0,01	0,00	0,16	0,70
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Natančnost / vestnost	Pearson Correlation	-0,06	-0,07	0,01	0,00	0,05	-0,06	-0,15	-0,22*	-0,21*	-0,19*	0,05	0,16	0,22*

	Sig. (2-tailed)	0,51	0,41	0,92	0,96	0,53	0,50	0,09	0,01	0,02	0,03	0,55	0,06	0,01
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Upoštevanje pogodbe	Pearson Correlation	0,09	0,06	0,07	0,13	0,11	-0,05	0,07	0,04	0,03	0,04	0,12	0,21*	0,08
	Sig. (2-tailed)	0,33	0,51	0,45	0,13	0,19	0,54	0,41	0,69	0,76	0,62	0,18	0,02	0,39
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Zadovoljstvo	Pearson Correlation	0,02	0,04	0,12	0,05	0,16	0,06	-0,06	-0,09	-0,08	-0,09	0,09	0,15	0,17*
	Sig. (2-tailed)	0,81	0,67	0,16	0,55	0,06	0,49	0,52	0,30	0,37	0,29	0,29	0,09	0,05
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Dobra igra/predstava	Pearson Correlation	0,11	0,11	0,12	0,08	0,14	-0,04	-0,02	-0,06	-0,02	-0,02	0,09	0,12	0,09
	Sig. (2-tailed)	0,22	0,21	0,16	0,36	0,10	0,63	0,79	0,53	0,86	0,80	0,30	0,16	0,33
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Zdravje	Pearson Correlation	-0,01	-0,07	0,03	0,07	0,06	-0,06	-0,09	-0,10	-0,07	-0,06	0,13	0,12	0,22*
	Sig. (2-tailed)	0,91	0,45	0,73	0,41	0,46	0,49	0,29	0,23	0,40	0,47	0,12	0,16	0,01
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Poslušnost	Pearson Correlation	0,10	0,03	0,04	-0,01	0,12	-0,03	0,00	-0,06	-0,10	-0,04	-0,01	0,23**	0,05
	Sig. (2-tailed)	0,24	0,72	0,65	0,90	0,17	0,72	0,99	0,51	0,25	0,64	0,93	0,01	0,61
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135

Osebni dosežek	Pearson Correlation	0,09	-0,06	-0,03	0,10	0,02	-0,06	-0,08	-0,06	-0,01	-0,12	0,00	0,10	0,08
	Sig. (2-tailed)	0,33	0,49	0,70	0,27	0,85	0,53	0,35	0,50	0,87	0,15	0,99	0,27	0,37
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Javna podoba	Pearson Correlation	0,24**	0,07	0,11	0,05	0,05	0,11	0,09	0,03	0,04	0,09	0,03	0,03	-0,01
	Sig. (2-tailed)	0,01	0,41	0,21	0,54	0,61	0,23	0,31	0,72	0,64	0,30	0,71	0,73	0,90
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Samoaktualizacija	Pearson Correlation	0,25**	0,06	0,11	0,08	0,08	0,11	0,19*	0,19*	0,17	0,25**	0,13	0,13	0,01
	Sig. (2-tailed)	0,00	0,47	0,22	0,36	0,39	0,20	0,02	0,03	0,05	0,00	0,13	0,12	0,94
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Dokazovanje	Pearson Correlation	0,06	-0,13	0,04	0,05	-0,14	-0,12	-0,07	-0,14	-0,09	-0,14	0,03	-0,04	-0,08
	Sig. (2-tailed)	0,48	0,15	0,63	0,53	0,12	0,17	0,46	0,11	0,29	0,12	0,78	0,66	0,36
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Športno vedenje	Pearson Correlation	-0,16	-0,16	-0,08	-0,03	-0,01	-0,12	-0,20*	-0,23**	-0,20*	-0,18*	-0,04	0,04	0,12
	Sig. (2-tailed)	0,06	0,07	0,34	0,71	0,90	0,16	0,02	0,01	0,02	0,04	0,69	0,64	0,18
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
Povezanost ekipe	Pearson Correlation	0,01	-0,03	0,02	0,06	0,13	0,03	-0,08	-0,12	-0,13	-0,08	0,10	0,23**	0,27**

Strpnost	Sig. (2-tailed)	0,95	0,77	0,78	0,51	0,13	0,71	0,34	0,17	0,15	0,34	0,23	0,01	0,00
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
	Pearson Correlation	0,05	-0,05	0,02	0,10	0,08	-0,07	-0,10	-0,11	-0,09	-0,10	-0,05	0,07	0,16
	Sig. (2-tailed)	0,60	0,60	0,80	0,24	0,35	0,43	0,24	0,20	0,29	0,27	0,54	0,42	0,06
Zmaga	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
	Pearson Correlation	0,26**	0,12	0,20*	0,20*	0,08	0,08	0,13	0,13	0,18*	0,07	0,07	-0,08	-0,20*
	Sig. (2-tailed)	0,00	0,18	0,02	0,02	0,34	0,37	0,13	0,12	0,04	0,44	0,45	0,34	0,02
	N	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135

Legenda: Pearson Correlation- Pearsonov korelacijski koeficient; Sig.-statistična značilnost; N- Število vprašanih; *- povezava je statistično značilna na nivoju 0,05; ** - povezava je statistično značilna na nivoju 0,01; Q22a- V kolikšni meri pričakujete, da si bo vaš otrok ustvaril profesionalno kariero v športu (hokeju)?; Q29- Ocenite otrokov potencial uspešnosti v športu (Kako uspešen je oz. bo moj otrok?): a- Sedaj/Trenutno , b- V naslednjih 5 letih, c- V naslednjih 10 letih; Q30- Ocenite sposobnost oz. potencial svojega otroka, glede na ostale otroke: a- Glede na ostale otroke v kljubu, b- Glede na ostale otroke v Evropi; Q34a- V kolikšni meri mislite, da bo vaš otrok v naslednjih 10-ih do 15-ih letih zaigral v močnejših ligah EU, ZDA ali Kanade?; Q35- Kako velika je verjetnost, da bo vaš otrok zaigral v eni izmed spodaj naštetih lig?: a NHL, b- KHL, c- Močnejših EU ligah (1. Finska, 1. Švedska, 1. Češka...), d- Nižjih EU ligah (EBEL, Francoska, INL, 3. Nemška...), e- Amaterskih ekipah, f- Hobi ekipah

Vir: Lastna raziskava

Tabela 21 predstavlja povezanost vrednot z vprašanji, ki se direktno nanašajo na pričakovanja staršev. S Pearsonovim koeficientom linearne korelacije oz. povezanosti smo želeli preveriti povezanost med posameznimi vrednotami ter specifičnimi vprašanji, ki nakazujejo na pričakovanja, ki jih imajo starši do otrokove kariere v hokeju na ledu. Pri vrednotah smo se podrobneje osredotočili na vrednote, ki nakazujejo moč, ugled in storilnostno usmerjenost. Obarvane so rumeno (v nadaljevanju vrednote M.U.Su). Te vrednote so: družbena pripadnost, imetje, moč, osebna varnost, poklic, preskrbljenost s hrano in pijačo, udobno življenje, ugled v družbi, konformizem, upoštevanje pogodbe, osebni dosežek, javna podoba, dokazovanje in zmaga.

Pri prvem izmed vprašanj, ki so preverjala pričakovanja o **ustvarjanju profesionalne kariere v hokeju na ledu**, je prišlo do 8 statistično pomembnih povezav. Izmed osmih jih je bilo sedem pozitivnih, eno (prijateljstvo) pa je imelo negativno korelacijo. Prav tako je jakost korelacije pri vseh vrednotah nizka, razen pri vrednotah svet lepote in ugled v družbi, kjer pa je jakost korelacije neznatna. Imetje, konformizem, javna podoba in zmaga (vrednote M.U.Su) so pozitivno in značilno povezane na stopnji 0,01 oz. 1 %. Vsaka izmed vrednot M.U.Su ima nizko stopnjo korelacije, ki se giblje med 0,24, ki jo dosega javna podoba in najvišjo, 0,33, ki jo dosega konformizem. Preostanek vrednot M.U.Su in tudi ostalih vrednot ima vrednost korelacije manjši od 0,20, kar pomeni, da so korelacije neznatne oz. povezanosti med vrednotami in vprašanjem praktično ni.

Pri vprašanju **ocenitve otrokovega potenciala uspešnosti v svojem športu** so starši ocenjevali otrokov potencial sedaj, v naslednjih petih letih in v naslednjih desetih letih. Tudi tu je bila izvedena korelacija z vsemi vrednotami. Pri podvprašanju otrokovega potenciala **sedaj** oz. v tem trenutku, je bila samo ena statistično pomembna povezanost, in sicer z vrednoto modrost na nivoju 0,05. Korelacija je bila negativno usmerjena in z 0,18 je imela neznatno jakost korelacije. Najvišjo, vendar neznatno stopnjo korelacije med vrednotami M.U.Su, je imel konformizem (0,14). Izračun korelacije otrokovega potenciala in vrednot **v naslednjih petih letih** je prav tako podal le eno statistično značilno povezavo. Na nivoju 0,05, nizko jakostjo korelacije in pozitivne usmerjenosti, je bila podana vrednota zmaga (M.U.Su), ostale vrednote pa so imele stopnjo povezanosti neznatno, kar pomeni, da je bila korelacija nižja od 0,20. **V naslednjih desetih letih** je korelacija vrednot in otrokovega potenciala uspešnosti podala tri statistično pomembne rezultate. Vse tri vrednote imajo nizko stopnjo korelacije z vprašanjem. Najvišjo povezanost dosega vrednota razumevanje s starši (0,33), vrednota M.U.Su, zmaga pa za las uvrsti v nizko stopnjo korelacije, z vrednostjo 0,20.

Starši so morali pri naslednjem vprašanju oceniti **spodobnost svojih otrok glede na ostale otroke**. Oceniti so morali sposobnost svojega otroka glede na ostale otroke v lastnem klubu in otroke v klubih širom Evrope. Pri korelaciji med vrednotami in sposobnostmi otrok v **ostalih evropskih klubih** ni prišlo do statistično značilnih povezav oz. korelacij. Najvišjo, vendar neznatno, korelacijo je dosegla vrednota konformizem, povezanost je dosegla vrednost 0,14. Do pozitivne nizke korelacije, pa je prišlo pri izračunu korelacije pri podvprašanju **primerjave sposobnosti otrok v lastnem klubu** in dvema vrednotama. Obe vrednoti sta imeli nizko korelacijo povezave z vprašanjem. Prva vrednota - razumevanje s partnerjem, je imela vrednost korelacije 0,20, vrednota spoštovanje družbenih načel je imela vrednost 0,27. Nobena izmed vrednot M.U.Su ni dosegla nizke stopnje korelacije, najvišjo vrednost, -0,14 je imela vrednota dokazovanje.

Naslednji izračun korelacije je bil narejen na podlagi vseh vrednot in pričakovanj staršev. Vprašanje je bilo, v kolikšni meri mislijo, da bo njihov **otrok v naslednjih 10-ih do 15-ih letih zaigral v močnejših ligah EU, ZDA ali Kanade**. Vse spodaj našteje vrednote dosegajo statistično značilnost. Korelacije z vprašanjem in določenimi vrednotami so bile sledeče: vrednoti modrost in sočutje dosegata negativno korelacijo na neznatni stopnji povezave, saj njuni vrednosti ne presegata 0,20. Neznatno korelacijo z vrednostjo 0,19, vendar pozitivno usmerjenostjo, dosega vrednota samoaktualizacija. Vrednote poštenost (-0,22), prijateljstvo (-0,25) in športno vedenje (-0,20) dosegajo nizko korelacijo in so negativno usmerjene. Dve vrednoti dosegata pozitivno usmerjenost in nizko korelacijo. Svet lepote ima izmed nizkih korelacij najvišjo vrednost (0,27), najvišjo vrednost med korelacijami, ki imajo nizko moč povezanosti in je vrednota M.U.Su, pa dosega konformizem (0,24).

Pearsonov koeficient korelacije je pri zadnji primerjavi vprašanja **verjetnosti, da bo otrok zaigral v eni izmed naštetih lig** in vsemi vrednotami, podal različne korelacije glede na specifično kakovostjo lige, ki so ji starši pripisali verjetnost igranja svojih otrok.

Pri povezanosti med vrednotami in verjetnostjo otrokovega **igranja v ligi NHL** je prišlo do devetih statistično značilnih korelacij. Vrednoti konformizem, ki je vrednota M.U.Su, in samoaktualizacija imata z vrednostjo povezanosti 0,19 neznatno vrednost korelacije, k njima pa z negativno usmerjenostjo spada tudi vrednota sočutje. Edina vrednota s pozitivno usmerjenostjo in nizko stopnjo korelacije z vprašanjem o igranju v ligi NHL ima vrednota M.U.Su - imetje (0,25). Ostale vrednote z nizko korelacijo: modrost, poštenost, prijateljstvo, natančnost oz. vestnost in športno vedenje so negativno usmerjene. Pri tem ima najvišjo vrednost korelacije (-0,30) vrednota prijateljstvo. Ostale vrednote M.U.Su imajo zanemarljive oz. neznatne vrednosti korelacije z vprašanjem o verjetnosti otrokovega igranja v ligi NHL.

Korelacije, izračunane med verjetnostjo, da bo otrok **zaigral v ligi KHL** in vrednotami, ki so jih ocenjevali starši, so podale osem statistično pomembnih povezav. Korelacijo, značilno na nivoju 0,05, je imelo pet vrednot, ki pa so imele različne jakosti in usmeritve. Vrednota M.U.Su - imetje, je imela nizko jakost korelacije in je bila pozitivno usmerjena. Še ena vrednota M.U.Su - konformizem je bila prav tako pozitivno usmerjena, vendar je imela neznatno jakost korelacije. Modrost je imela neznatno jakost korelacije in negativno usmeritev. Zadnji dve od petih vrednot, ki so imele povezanost z verjetnostjo v igranju v ligi KHL, sta natančnost oz. vestnost ter športno vedenje in imata obe nizko jakost korelacije ter negativno usmerjenost. Preostale tri vrednote, ki so bile izračunane v korelaciji z vprašanjem o verjetnosti igranja v ligi KHL, so bile poštenost in prijateljstvo z nizko jakost korelacije in negativno usmerjenost ter vrednota M.U.Su - zmaga, ki je imela neznatno jakost korelacije in pozitivno usmerjenost.

Korelacija odgovorov pri verjetnosti otrokovega igranja v **močnejših ligah EU** in oceno vrednot nam je podala deset statistično značilnih povezav. Štiri vrednote: modrost, poštenost, natančnost oz. vestnost in športno vedenje so bile vse negativno usmerjene in so imele neznatno jakost korelacije. Korelacija je imela pri vrednoti svet lepote nizko jakost korelacije in pozitivno usmerjenost. Vrednoti prijateljstvo in sočutje sta imeli v korelaciji z vprašanjem, nizko jakost korelacije in negativno usmerjenost. Tri vrednote so imele nizko jakost korelacije in pozitivno usmerjenost. To so bile vrednote samoaktualizacije in dve izmed vrednot M.U.Su - imetje in konformizem, ki sta imeli jakost korelacije 0,23 in 0,24.

Izračun korelacije med pričakovanjem oz. verjetnostjo, da bo otrok zaigral v eni izmed **nižjih Evropskih lig** v hokeju na ledu in vrednotami, je podal le en statistično značilen rezultat. Pri vrednoti konformizma (vrednote M.U.Su), ki je imela z vrednostjo korelacije 0,28 nizko jakost in je bila pozitivno usmerjena.

V primeru **amaterskih hokejskih lig** obstaja značilna pozitivna povezanost med verjetnostjo, da bo otrok zaigral v amaterski ligi in tremi vrednotami. Vrednote upoštevanja pogodbe, poslušnost in povezanost ekipe imajo pozitivno vrednost povezave, vrednost korelacije pa je z vrednostmi 0,21-0,23, nizka.

Izračun korelacije med vprašanjem verjetnosti, da bo otrok zaigral v **hobi hokejski ekipi** in vrednotami, nam je dal sedem statistično značilnih povezav. Vrednote: prijateljstvo, natančnost oz. vestnost, zadovoljstvo in zdravje imajo nizko jakost korelacije in pozitivno usmerjenost povezav. Vrednoti imetje in zmaga, ki je tudi edina izmed vrednot M.U.Su, imata

negativno usmerjenost in imata prav tako nizko stopnjo korelacije. Vrednota zadovoljstvo je edina z neznatno vrednostjo korelacije, ostale vrednote pa imajo vrednost korelacije pod neznatnim nivojem.

4 Razprava

H1: Pričakovanja staršev v Sloveniji so večja, kot pričakovanja staršev na Finskem; delno sprejmemo

Ob pregledu literature je moč opaziti kar nekaj negativnih predpostavk mladinskega športa oz. športa otrok, ki pa jih je potencialno moč izboljšati. Strinjam se s člankom Skye E.B., v katerem opozarja na tri pomembne vidike športa, ki jih je potrebno izboljšati oz. starše o tem podučiti. Opozori namreč na trenerje, ki nimajo kompetenc in osnovne izobrazbe, znanj o psihologiji in razvoju otrok ter mladine. Neprimerne selekcijske, starostne oz. tekmovalne skupine, v katerih so otroci razdeljeni le glede na predpostavko kronološke starosti, biološki in mentalni razvoj otroka pa so zapostavljene. Omenjeni so tudi neprimerni nivoji/lige tekmovanja v katerih otroci nastopajo. Ti so prav tako odvisni od stopnje razvitosti otroka in njegove motivacije za športno dejavnost.

Zanimiva raziskava je bila izvedena v Angliji, kjer so vprašali trenerje, kako pri starših vidijo stresorje. Trenerji so prihajali iz treh različnih kakovostnih skupin. Pri vsaki izmed skupin je bilo skupno to, da starši predstavljajo stres za otroka. V prvi skupini so bili stresorji povezani predvsem z razumevanjem tenisa in razvojem njihovega otroka v tenisu, starši namreč niso bili dovolj podučeni in z določenimi stvarmi niso bili seznanjeni. V drugi in tretji skupini so trenerji zaznali predvsem več stresorjev povezanih s pričakovanji in pritiski staršev, ter starševskem udejstvovanju in vpletenostjo v otrokov šport. Vendar so v zadnji skupini, trenerji omenili uporabo metod za zmanjševanje stresa s strani staršev (Knight J.C. in Harwood G. C., 2009).

Z raziskavo Erica Vogela (2016) so ugotovili, da starši v želji, da bi svojemu otroku nudili najboljše, mnogokrat zavestno spregledajo strokovno zunanjo oceno. S tem lahko na nek način otroku le škodijo, saj ga ne izpostavijo izzivu, da bi si otrok želel napredka in prehoda v boljšo skupino. Raziskava Averil in Power (1995) je pokazala, da imajo starši različne vzorce obnašanja pri udejstvovanju v otrokovem športu. Zaskrbljujoč je bil podatek, da so otroci, čigar starši so bili močno vključeni v njegov šport, imeli manj pozornosti in želje po sodelovanju in upoštevanju trenerja. Ravno takšni vzorci in posledično obnašanje otrok, lahko privede do spodkopavanja otrokovega truda in posledično njegovega nezadovoljstva.

V Delovem članku je moč zaslediti, da je preveč ambiciozno ravnanje staršev imenovano tudi kompleks majhnega naroda, ki je vaje, da se mora ves čas dokazovati. K temu pa prispeva tudi obdobje, v katerem živimo, saj vse temelji na uspešnosti kot edinemu merilu v življenju (Mlakar, 2014).

Vsak starš, oz. večina izmed njih, svojemu otroku želijo le najboljše. Starši v ritmično telovadbo (gimnastiko) svoje otroke velikokrat vpišejo z namenom po celostnem razvoju in pri tem nimajo visokih pričakovanj. Želijo le, da bi otrok pridobil čim širšo paleto gibalnih znanj oz. temelj za gradnjo "kariere" v nekem drugem športu (Kunješić, 2012). Starši v določeno dejavnost otroka vpišejo z namenom po njegovem mentalnem, gibalnem, psihičnem ali celostnem razvoju. Kljub začetnim dobrim namenom, pa starši od dejavnosti, v katero so otroka vključili, pričakujejo določen rezultat. Glede na ta rezultat si ustvarijo pričakovanja. Študije avtorjev McElroy & Kirkendall (1980), Scanlan & Lewthwaite (1985) v Cote & Hay (2002) navajajo, da obstaja pozitivna povezava med pričakovanji staršev in otrokovim uspehom ter užitkom v športu. Po drugi strani pa Brustad (1988) v Cote & Hay (2002) pravi,

da lahko pričakovanja staršev postanejo izvor pritiska in stresa, ki lahko vpliva oz. moti otrokovo sodelovanje v športu. Power in Woolger (1994) v Cote & Hay (2002) sta dokazala, da so prenizka in previsoka pričakovanja kriva za nižje navdušenje oz. vnemo med otroki plavalci, medtem ko so bila srednja pričakovanja staršev povezana z najvišjo stopnjo navdušenja nad plavanjem.

Hipotezo ena (H1) lahko delno sprejmemo, saj so slovenski starši izkazali oz. namenili višje ocene pri vprašanjih vrednotenja uspeha, dolgoročne ocene sposobnosti svojih otrok, nameri najeti osebnega trenerja in managerja. Prav tako pa so slovenski starši višje ocenili ego in ciljno naravnane trditve. H1 popolnoma ne sprejmemo zaradi dejstva, da so finski starši višje ocenili kratkoročen potencial sposobnosti svojih otrok ter nekoliko nadpovprečno ocenili sposobnosti svojih otrok glede na ostale otroke v EU, kar pa je, glede na rezultate in renome finskega hokeja, nekako logična in realna ocena. Prav tako so (kljub temu da so bile vrednosti ocen podpovprečne) v povprečju dajali nekoliko višje ocene pri verjetnosti, da bo njihov otrok zaigral v močnejši ligi EU, ZDA ali Canada in da si bo ustvaril PRO kariero. Nekoliko višje, za razliko od slovenskih staršev, pa so ovrednotili skrb za zdravo športno prehrano.

Specifika naše raziskave je bila, poleg tega da smo iskali in računali pričakovanja, ta, da smo odgovore slovenskih staršev primerjali z odgovori finskih staršev. Pri vseh vprašanjih ocenjevanja na lestvici so imeli starši enaka prepričanja in so vsi določene stvari ocenjevali z visokimi oz. nadpovprečnimi ocenami ali pa z nizkimi oz. podpovprečnimi ocenami. Pri trditvah vrednotenja uspeha so si bili vsi složni in so ciljno usmerjene trditve vrednotili višje od ego usmerjenih trditvev. Pri ciljno usmerjenih trditvah so slovenski starši podajali značilno višje ocene pomembnosti. Pri ego usmerjenih trditvah pa je bila razlika med slovenskimi in finskimi starši še večja, saj so slovenski starši te trditve ovrednotili z ocenami blizu povprečja, finski starši pa so tem trditvam namenili nizke ocene.

Kar se tiče potenciala in sposobnosti, so v povprečju oboji starši prepričani, da je njihov otrok rahlo nadpovprečno sposoben in pripomore k izboljšanju svoje ekipe. Na nivoju ostalih evropskih klubov in igralcev pa so finski starši prepričani, da so njihovi otroci povprečno tako dobri, kot njihovi evropski sovrstniki. Oceno srednjeročnega razvoja in potenciala slovenski starši stopnjujejo, medtem ko so finski starši mnenja, da bo potencial njihovih otrok v naslednjih 5-ih letih rasel, nato pa bo padel. Oboji pa ta potencial ocenjujejo z rahlo in srednje nadpovprečnimi ocenami.

V povprečju imajo starši zelo nizko namero najemanja dodatnih trenerjev ali managerjev, kljub temu pa slovenski starši kažejo nekoliko višjo namero v primerjavi s finskimi. Oboji pa v večji meri skrbijo za zdravo in športno prehrano svojih otrok, temu predvsem finski starši namenijo veliko pozornost.

Vsi starši dokaj realno ocenjujejo verjetnost igranja njihovih otrok glede na določen nivo kvalitete lige. Z višanjem nivoja lige oz. potrebnega profesionalizma ocene staršev padajo. Je pa vidno, da finski starši kvalitetnejšim ligam namenjajo nekoliko višje ocene, kot pa slovenski starši.

H2: Starši - bivši športniki imajo višja pričakovanja do svojih otrok, kot starši nešportniki; delno sprejmemo

Na spletu ni moč zaslediti veliko raziskav, v katerih bi primerjali pričakovanja staršev športnikov oz. bivših športnikov in njihovih pričakovanj do svojih otrok. Razvidno je, da starši - bivši športniki in starši nešportniki podobno vrednotijo termine uspeha v športu.

V članku Patricka Cahna (2009), je omenjeno, da starši- bivši športniki oz. tudi starši- zdajšnji trenerji, pri svojih otrocih hitreje opazijo pomankljivosti, kot pozitivne lastnosti. Velikokrat nastop svojega otroka, primerjajo z njegovim najboljšim nastopom in pri tem pozabljajo, da je otrok športnik v razvoju ter, da je povsem normalno, da vedno ne nastopa na najvišji ravni.

Hipoteze 2 (H2) v celoti ne sprejmemo, ker so starši nešportniki pri opisnih spremenljivkah namere prijave otrok na dodatne specialne treninge in najetja osebnega trenerja izkazali večjo namero, kot starši - bivši športniki. Prav tako pri vrednotenju uspeha, v večini primerov, ni prišlo do razlik med starši, v dveh primerih pa so starši nešportniki podali višje ocene in s tem izkazali višja pričakovanja, kot starši - bivši športniki. **H2 je delno sprejeta**, ker so starši - bivši športniki, klub podpovprečnim ocenam, izkazali nekoliko višjo namero v bodoče najeti osebnega trenerja, managerja ter pri skrbi za prehrano. Starši - bivši športniki v povprečju višje ocenjujejo sposobnost svojih otrok sedaj ter sposobnosti svojih otrok glede na ostale otroke v svojem klubu in otroke v klubih širom Evrope. Prav tako so starši - bivši športniki višje ocenili pomembnost tekmovanja kot starši nešportniki, poleg tega pa so starši - bivši športniki višje ocenjevali verjetnost in pričakovanja, da bo njihov otrok zaigral v določeni kakovostni ligi.

Svoje namere po izboljšanju otrokovih možnosti s pomočjo osebnih trenerjev ali managerjev, starši - bivši športniki ocenjujejo v povprečju z nizko oceno, vendar vseeno višjo kot starši nešportniki. Višjo, nadpovprečno visoko oceno, so podali starši - bivši športniki pri skrbi za zdravo športno prehrano.

Pri vrednotenju potenciala je poleg tega, da starši - bivši športniki v povprečju nakazujejo na višja pričakovanja, zanimivo to, da so starši obdobje naslednjih 5 in 10 let ocenili z enakimi ocenami. Glede na to, da so njihovi otroci stari od 10 do 14 let, je ravno to obdobje tisto, v katerem se bo moral otrok najbolj razviti in izkazati svoj potencial. Po navedbah US hockey-a (2010) in LTAD programa je ravno obdobje po 12. letu tisto, ko se prične trenirati specifične športa, trenirati za tekmovanja in trenirati za zmagovanje.

Tako kot v zgornjem odseku je tudi pri pričakovanjih staršev - bivših športnikov in nešportnikov moč opaziti podobne ocene verjetnosti igranja otrok v določeni kakovosti lige. Ocena tudi tu pada z višanjem kakovosti lige. V povprečju pa starši - bivši športniki pričakujejo nekoliko več, kot starši nešportniki.

H3: Starši z bolj izraženimi vrednotami moči, ugleda in storilnostno usmerjeni bodo imeli višja pričakovanja po uspehu do svojih otrok; zavrnamo

Preko športa ali z njegovo pomočjo naj bi otroci razvijali določene vrednote, ki v očeh širše javnosti veljajo za pozitivne. Z raziskavo smo želeli ugotoviti, ali starši z bolj izraženimi vrednotami moči, ugleda in storilnostno usmerjeni, od svojih otrok pričakujejo več. Rezultati so nam pokazali da je prišlo do nizke ali zanemarljive korelacije med vrednotami M.U.Su in

vprašnji, ki so izražala pričakovanja v trinajstih posamičnih primerih. V 26-ih posamičnih primerih pa je prišlo do korelacije med ostalimi vrednotami in vprašanji. Zaradi zgolj nizkih in zanemarljivih korelacij lahko hipotezo, da bodo imeli starši z bolj izraženimi vrednotami M.U. Su višja pričakovanja po uspehu do svojih otrok, zavrnamo.

Glede na lastne izkušnje iz obeh držav in tudi glede na pogovore in poznavanje dela z mladimi v obeh državah, mislim, da rezultati, pridobljeni z raziskavo, ne odražajo dejanskega stanja v mladinskem hokeju na ledu. Jasno je namreč, da položaj v Sloveniji ni preslab, vse pogostejše pa se dogaja, da starši oz. odrasli (tudi trenerji) v začetnih fazah, ko bi moral otrok dobivati širok spekter gibalnih znanj in se ob tem zabavati in igrati, pričakujejo preveč in na vse gledajo iz odrasle perspektive.

Glede na to, da je hokej na ledu šport z relativno pozno specializacijo, bi bilo potrebno starše izobraziti in jim predstaviti dolgoročni razvoj otroka športnika. Za dolgoročni razvoj športnika pa bi morali skrbeti tudi slovenski klubi, še bolj organizacije oz. športne zveze. Vendar njihovi predstavniki na žalost gledajo le na svoje interese in na lasten zaslužek.

V bodoče bi bilo mogoče bolj smiselno izvesti osebne intervjuje z vprašalnikom, ki ne bi bil tako široko zastavljen, ampak bi določena področja zožali in se usmerili na bolj določen problem. Poleg tega bi bilo potrebno vprašanja sestaviti tako, da starši ne bi ugotovili, kaj se z njimi dejansko preverja, s tem bi potencialno rešili problem zavestnega "pravičnega" odgovarjanja staršev. Mislim, da je bila prav želja po zavestnem "pravičnem" odgovarjanju tista, ki nam ni pokazala realnega stanja pričakovanj v mladinskem hokeju na ledu.

Vsekakor pa je v teoretičnem delu predstavljeno kar nekaj informacij, ki so zanimive in uporabne za starše in služijo kot vabilo za razmislek in nadaljnjih korakov s strani stroke.

4.1 Pomankljivosti raziskave

Kljub temu, da smo v magistrski nalogi dobili nek splošni vpogled v mišljenja in pričakovanja staršev o športni karieri svojih otrok, pa je marsikatera stvar ostala nejasna in nenatančno določena.

Prva "pomankljivost" je bila odzivnost staršev, saj jih je v Sloveniji, od ocenjenih 1158 staršev, na vprašalnik odgovorilo le 92 staršev otrok starih od 10-14 let. Na Finskem pa je bil ta delež še manjši. Ker populacija ni bila večja, nismo dobili dovolj širokega vpogleda v pričakovanja staršev. V prihodnje bi bilo dobro razmišljati v smeri razdeljevanja in obveznega reševanja anket na začetnem sestanku s starši, ko bi otrok vstopil v klub oz. prešel iz ene selekcijske kategorije v drugo.

Pri takšnih raziskavah vedno lahko samo upamo, da bodo anketni vprašalnik rešili odkrito in kritično do sebe. Kljub temu, da je vprašalnik prav s tem namenom anonimen, se velikokrat zgodi, da sodelujoči ne napišejo dejanskega stanja, vendar stanje ki "se pričakuje", oz. je socialno in družbeno sprejemljivo. Ravno zaradi tega razloga, bi bilo bolje vprašanja "zamaskirati" in s tem dobiti bolj realno sliko stanja pričakovanj staršev v športu. Druga možnost pa bi bila, da bi se odločili za opazovanje dogajanja na tekmah in turnirjih. S tem bi izključili zavestno obnašanje in bi starše ocenili brez, da bi imeli ti občutek, da jih nekdo "ocenjuje".

Napaka, ki smo jo storili pri izdelavi vprašalnika, je bilo vprašanje o osebnem ekonomsko-socialnem statusu in osebni potrošnji, saj smo za izhodišče vzeli minimalno plačo. Ta je v Sloveniji 500 eur na Finskem pa 1500 eur, zato v tem primeru nismo mogli izvesti določenih primerjav, ker zaradi različne osnove nismo mogli izpeljati izračunov v programu SPSS. Kljub temu smo podatke vključili v raziskavo in jih tudi komentirali.

Iz raziskave smo se naučili, da bi bilo v prihodnjih raziskavah smiselno nekoliko skrajšati vprašalnik. Usmeriti bi se bilo potrebno na bolj specifične probleme in vprašalnika ne zastaviti tako široko, kar se tiče demografskih značilnosti, pričakovanj in vrednotenja vrednot. Ob pripravljenosti staršev, bi bilo smiselno izvesti tudi raziskavo, kjer bi primerjali odgovore staršev in njihovih otrok in s tem dobili vpogled kako svoja pričakovanja vrednotijo starši ter kako jih občutijo njihovi otroci.

5 Sklep

Kot vsak šport, se tudi hokej na ledu ves čas razvija. Napredek je mogoče opaziti v opremi ter tehnologiji in materialih, ki se uporabljajo za športno opremo in pripomočke, ki jih hokejist potrebuje za svoje delo. Prav tako je moč videti napredek v drsanju, in tehniki s palico. Veliko denarja je v svetu vloženega v razvoj telesne pripravljenosti in optimalne prehrane. Mnogo držav in športnih zvez, med njimi tudi hokejske, pa so se pričele zavedati, da je pomembno imeti močne temelje za "izgradnjo" najboljših športnikov, zato namenijo veliko truda in seveda denarja v razvoj mladinskih oz. otroških športnih programov.

Trenutno najbolj priznan in uporabljen je program LTAD, ki temelji na dolgoročnem razvoju športnika. Splošen in najširši cilj programa je, da bodoči športnik šport in gibanje vzljubi ter to ljubezen neguje vse življenje. Seveda pa je potrebno program prilagoditi za določeno športno zvrst in njene značilnosti (zgodnja ali pozna specializacija) ter za značilnosti okolja, v katerem se bo program izvajal.

Hokejska zveza Slovenije pa na žalost nima niti kratkoročnega programa za vzpodbuditev in razvoj mlajših selekcij v hokeju na ledu. V želji po izboljšanju, vendar z obilo skepticizma, pa mislim, da takšnega oz. podobnega programa slovenski hokej še nekaj časa ne bo videl.

Kot navajajo mnogi viri in raziskave, so večinoma starši in družina tisti, ki otroka navdušijo za šport in ga vanj vpeljejo. V večini so starši vir ljubezni, podpore in sočutja. Otroci se ob njihovi optimalni podpori, kritiki in ob njihovih pričakovanjih lahko razvijejo v celostnega odraslega človeka. Marsikdaj pa smo priča neuravnovešenemu izkazovanju pričakovanj in čustev, kar pa mladostnika oz. otroka pripelje v stresno situacijo. Marsikateri starši se tega ne zavedajo in to počno v dobri veri, da svojemu otroku želijo le najboljše. Zato je potrebno starše na to opozarjati in jih izobraziti o posledicah takega početja, jim predstaviti alternative in uvideti dolgoročne in ne kratkoročne cilje razvoja mladega športnika.

Cilji, ki smo si jih zastavili pri izdelavi magistrskega dela, so bili, da bi dokazali, da slovenski starši pričakujejo več od svojih otrok kot finski starši, saj je v majhnem okolju večja verjetnost da uspeš, kot pa je to v neki večji državi, kjer je konkurenca večja. Z raziskavo nam ni uspelo jasno in točno potrditi naših domnev, kljub temu pa smo prišli do nekih zaključkov. Navsezadnje smo ob interpretaciji rezultatov in njihovi analizi dobili več vprašanj in idej za razvoj in nadaljevanje raziskovanja tega področja, kot pa odgovorov, ki smo jih želeli.

Hipotezi 1 (H1) smo delno sprejeli, saj so starši v Sloveniji v določeni meri izkazali višja pričakovanja kot starši na Finskem. V ostalih primerih, kjer so finski starši v povprečju podali nekoliko višje ocene kot slovenski starši, pa so finski starši samo realno ocenili hokejske sposobnosti in veščine svojih otrok. Delno smo sprejeli tudi hipotezo 2 (H2), kjer so starši - bivši športniki pokazali višja pričakovanja, izrazili oz. ocenili, da imajo otroci večji potencial in da nameravajo v nekolikšni meri z zunanjimi sredstvi pomagati svojim otrokom do boljših rezultatov. Starši nešportniki pa so delno bolje vrednotili uspeh in ocenili opisne spremenljivke nemenjene dodatni zunanji pomoči. Hipotezo 3 (H3) pa smo zavrnil, ker ni prišlo do pomembnih povezav in značilnih odgovorov med vrednotami M.U.Su in določenimi vprašanji, ki so izražala pričakovanja.

Potrebno se je zavedati, da otrok ni mlad odrasel človek in da nanj ne smemo gledati z odrasle perspektive. Že res, da za gibanje in določen šport otroka v prvi meri navdušijo starši. Kasnejša udeležba in obstanek otroka v športu pa je stvar njegovih izkušenj, ki jih pridobiva

pri sodelovanju v športni aktivnosti. Več prijateljstev in pozitivnih izkušenj ter manj negativnih izkušenj in stresa kot bo pridobil s strani okolja, večja bo verjetnost, da bo v športu ali aktivnosti ostal dlje časa.

6 Viri

- Anderson, J., Funk, J., Elliott, R. in Smith, P. (2003). Parental support and pressure and children's extracurricular activities: relationships with amount of involvement and affective experience of participation. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 24(2), 241-257.
- Averill M.P. in Power G.T. (1995). Parental attitudes and children's experiences in soccer: Correlates of effort and enjoyment. *International journal of Behavioral development*, 18(2), 263-276. Pridobljeno: (12.9.2016) iz: <http://jbd.sagepub.com/content/18/2/263.short>
- Bean C., Jeniffer-Tosoni S., Baker J. in Fraser-Thomas J. (2016). Negative parental behaviour in Canadian minor hockey: insider's perceptions and recommendations. *PHEnex Journal* (izdaja 7 številka 3).
- Brumen, P. (2012). Razvoj osnovnih motoričnih sposobnosti pri mladih nogometaših. Diplomsko delo (file:///C:/Users/Tadej/Downloads/VS_Brumen_Primoz_1980.pdf)
- Canadian sport for life. Long term athlete development. LTAD stages. (Pridobljen 20.6.2016) iz: <http://canadiansportforlife.ca/learn-about-canadian-sport-life/ltad-stages>
- Cahill B.R. in Pearl A.J. (1993). Intensive participation in Children's sports. (Weiss M.R.) *Psychological effects of intensive sport participation on children and youth: self-esteem and motivation* (str 51-52). American orthopedic society for sport medicine. Human kinetics publisher.
- Cohn P. (2009). Tennis parents' high expectations for kids. Pridobljeno: (15.9.2016) iz: <http://www.sportpsychologytennis.com/tennis-parents-high-expectations-for-kids/>
- Cote J. in Hay J. (2002). Family influence on youth sport participation and performance. V J. M. Silva & D. Stevens (Eds.), *Psychological foundations of sport*, (pp.503-519). Boston, MA: Allyn and Bacon.)
- Cugmas, Z. (1999). Očka, jaz sem najboljši: razvoj otrokove zaznave lastne šolske uspešnosti. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.
- Cumming, S. P. in Ewing, M.E. (1999). Parental involvement in youth sports: The good, the bad and the ugly! Michigan State University. Pridobljeno: (29.8.2016) iz: <http://www.skisport.fi/@Bin/4999/Parental+Involvement+in+Youth+Sports.pdf>
- Deželak J. (2010). Motivacijske značilnosti mladih kajakašev in kanuistov. Diplomsko delo (Str 42.)
- Froiland J. M. (2014) Parental expectations, strong hope and successful children. Pridobljeno (5.4.2016) iz: <https://www.linkedin.com/pulse/20140421202806-75181114-parental-expectations-strong-hope-and-successful-children>
- Hokejska zveza Slovenije (2015). Analiza hokeja v Sloveniji: število igralcev in licenciranih trenerjev raste. HZS (29.4.2015). Pridobljeno: (30.8.2016) iz: <http://hokej.si/analiza-hokeja-v-sloveniji-stevilo-igralcev-in-licenciranih-trenerjev-raste/>
- Kajtna, T. (2015). Ambicije in pričakovanja staršev. Pridobljeno: (26.8.2016) iz: <http://www.polet.si/zgodba-z-nasmehom/ambicije-pricakovanja-starsev>
- Knight J.C. in Harwood G.C. (2009). Exploring parent- related coaching stressors in British Tennis. *International journal of Sports Science & Coaching*, 4(4), 545-565
- Komac, G. N., Jakop, N., idr. (2014). Slovar slovenskega knjižnega jezika. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša. Cankarjeva založba.
- Kompare A., Stražišar M. idr (2006). Psihologija Spoznanja in dileme. Učbenik za psihologijo v 4. Letniku gimnazijskega izobraževanja. DZS
- Kozjan, Rosana (2011). Vloga staršev pri otrokovem šolskem delu. Diplomsko delo. Str.:7
- Kunješić, M. (2012). Parent's expectations towards children's artistic gymnastics exercise. *Science of Gymnastic journal*, 4(2), 65-73.
- Mlakar, P. (2014). Previsoka pričakovanja staršev običajno plačajo otroci. *Dnevnik* (15.3.2014). Pridobljeno: (22.8.2016) iz: <https://www.dnevnik.si/1042642836>

- Palacios, M. (2016). Soccer parents' expectations- A story of many. Pridobljeno: (14.9.2015) iz: <http://coachestrainingroom.com/soccer-parents-expectations-a-story-of-many/>
- Pistotnik, B. (2011). *Osnove gibanja v športu; Osnove gibalne izobrazbe*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Piispanen, E. in Valsta, T (2005). Pelin Henki. OPAS E- D. Junioreiden Vanhemille. Suomen Jääkiekkoliitto 3. Izdaja okrober, 2005.
- Pavlin, Tomaž (2011). Kratek oris razvoja hokeja na ledu na slovenskem. Trener hokeja na ledu, interno gradivo za udeležence tečaja. Hokejska zveza slovenije, April 2011.
- Schneider B., Keesler V. in Morlock L., (2013). O naravi učenja. Vpliv družine na učenje in socializacijo otrok (11) str 242. Zavod RS za žolstvo
- Skye E.B. Parents are not the problem, they are the solution. How to fix youth sports. (Pridobljeno 20.6.2016) iz: <http://soccerparenting.com/2015/10/07/parents-are-not-the-problem-they-are-the-solution-how-to-fix-youth-sports/>
- Stein, G. L., Raedeke, T. D. & Glenn, S. D. (1999). Children's perceptions of parent sport involvement: It's not how much, but to what degree that's important. *Journal of Sport Behavior*, 22, 591-601.
- Tušak, M. (2001). Osebnostne lastnosti, motivacija in vrednote slovenskih vrhunskih športnikov in športnic. *Šport mladih*, 9(72).
- Tušak, M. (2001). Psihologija športa mladih. Ljubljana: Zavod za šport.
- Tušak M. in Faganel M. (2004). Psihološke obremenitve otrok športnikov. *Otrok v gibanju* (Tušak M., Kandare M. (str 33)) Univerza v Ljubljani. Fakulteta za šport.
- Tušak M., Marinšek M. in Tušak M. (2009). Družina in športnik. Fakulteta za šport. Inštitut za šport.
- US Hockey (2010) Long term athlete development program. (pridobljeno: 5.4.2016) iz: http://www.usshr.com/docs/HPC_Overview.pdf
- Viličnik vesna (2016). ABCzdravja. Kdo je odgovoren za (pre)obremenjenost otrok. (pridobljeno: 25.8.2016) iz: <http://www.abczdravja.si/index.php/8-novice/108-kdo-je-odgovoren-za-pre-obremenjenost-otrok>
- Wuerth, S., Lee, M.J. in Alfermann, D. (2004). Parental involvement and athletes' career in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 5(1), 21-33

7 Priloga

7.1 Finski anketni vprašalnik

Moi! My name is Tadej Cvenk and i am Faculty of sports student from Ljubljana, Slovenia. In front of you is a research survey that is part of my Master thesis, that i am writing about, parents expectations in ice hockey. I would be really grateful if both parents (i need separate answers from both mother and father), would take 5-10 minuts of your time, for answering this survey. The survey consists of 24 questions and is anonymous, so I would ask you for most direct and honest answers about your personal views, thoughts, expectations on your child's sport activities. Kiitos!

Author: Tadej Cvenk

Menthor: prof. dr. Matej Tušak, univ. dipl. psih

Please if you would take few minuts and start this survey with clicking on Naslednja stran (next page) and when you answer all of the questions click Zadnja stran (Last page).

XSPOL - Sukupuoli?

- ☐ Mies (isä)
- ☐ Nainen (äiti)

Q1 - Minkä ikäinen olet?

- ☐ 20-vuotias tai alle
- ☐ 21-40 vuotta
- ☐ 41-60 vuotta
- ☐ 60 vuotta tai vanhempi

Q2 - Mika on koulutusasteesi?

- ☐ Peruskoulu
- ☐ Toisten asteen koulutus/ammattikoulu
- ☐ Lukio
- ☐ Alempi korkeakoulututkinto (Ammattikorkeakoulututkinto tai kandidaatintutkinto)
- ☐ Maisteritutkinto tai tohtoritutkinto

Q3 - Oletko harrastanut menneisyydessäsi jotain urheilulajia?

- ☐ Kyllä
- ☐ En

IF (1) Q3 = [1] (Kyllä)

Q4 - Jos vastasit kyllä...Millä tasolla olet harrastanut kyseistä lajia?

- ☐ Vapaa-ajan harrastus
- ☐ Harrastelija
- ☐ Lähes ammattilainen/ Puoliammattilainen
- ☐ Ammattilainen

Q5 - Mitä pidätte tärkeimpänä urheillessa?(Arvio asteikolla 1-7. 1 tarkoittaa, ettet pidä asiaa tärkeänä, 7 tarkoittaa, että pidät erittäin tärkeänä)

	1Olen ehdottomasti eri mieltä	2	3	4	5	6	7Olen ehdottomasti samaa mieltä
Uusien asioiden oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olla joukkueen/ryhmän jäsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ajan viettäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheilusta nauttiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheiluun osallistuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...½yhteishenki½	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Emotionaalisesti, henkisesti, fyysisesti kasvaminen urheilun avulla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kaikkensaantaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Todistaa olevansa parempi kuin muut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olla hyvä urheilussa/otteluissa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheilulla itsensä elättäminen/olla ammattilainen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansallisen mestaruuden voittaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maaailman mestaruuden voittaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olympiamitalin voittaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stanleycupin voittaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q6 - Sosio-ekonominen asema (eur)- netto palkkasi?

- ☐ alle 1300 eur
- ☐ 1300-2000 eur
- ☐ 2000-2500 eur
- ☐ 2500-3000 eur
- ☐ 3000+ eur

Q7 - Valitse, mihin ikäluokkaan lapsesi kuuluu (Alle 10, Alle 12, Alle 14-vuotiaat)

- ☐ U10
- ☐ U12
- ☐ U14

Q8 - Luuletko, että lapsellasi on edessä ura ammattilaispelaajana?(Arvio asteikolla 1-7. 1 ehdottomasti EI, 7 ehdottomasti KYLLÄ)

	1En ehdottomas ti odota niin	2	3	4	5	6	7Ehdottom asti odotan niin
Vpišite besedilo odgovora 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9 - Vietkö lapsesi joihinkin ekstraharjoituksiin, erikoistaviin harjoituksiin tai leireille?

- ☐ Kyllä
☐ En

Q10 - Onko lapsellasi (oletko palkannut) henkilökohtai(sen)nen valmentaja(n) (voimaan, nopeuteen, luisteluun, ...)

- ☐ Kyllä
☐ En

IF (2) Q10 = [2] (En)

Q23 - Jos vastasit ei, Oletko suunnitellut palkkaavasi henkilökohtaista valmentajaa(voimaan, nopeuteen, luisteluun,...)lapsellesi? (Arvio asteikolla 1-7. 1 ehdottomasti EI, 7 ehdottomasti KYLLÄ)

	1Ehdottom astiEn	2	3	4	5	6	7Ehdottom astiKyllä
Henkilökohtaisen valmentajan palkkaaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q24 - Huolehditko lapsesi ruokavaliosta (ravinnosta/ruokatottumuksista)? (arvioi asteikolla 1-7. 1- Emme ehdottomasti huolehdi ruokavaliosta, 7- Ehdottomasti huolehdimme lapsemme ruokavaliosta)

	1Ehdottom astiEI	2	3	4	5	6	7Ehdottom asti KYLÄ
ravinnosta/ruokatottu muksista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q25 - Luuletko, että lapsesi tekee joukkueesta paremman?(Arvioi asteikolla 1 - 7. 1-ehdottomasti EI, 7-ehdottomasti KYLLÄ)

	1Ehdottom asti EI	2	3	4	5	6	7Ehdottom asti KYLÄ
Luuletko, että lapsesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1Ehdottomasti EI	2	3	4	5	6	7Ehdottomasti KYLLÄ
tekee joukkueesta paremman?							

Q26 -

Kuinka paljon rahaa (eur) kulutat vuodessa lapsesi harrastukseen (harjoituksiin, välineisiin, harjoituksiin /otteluihin kuljettamiseen...)

- ☐ alle 1300 eur
☐ 1300-2000 eur
☐ 2000-2500 eur
☐ 2500-3000 eur
☐ 3000 + eur

Q27 - Arvioi lapsesi menestymismahdollisuudet urheilussa (Arvioi asteikolla 1 - 10. 1 pienin mahdollinen , 10 korkein mahdollinen)

	1Pienin mahdollinen	2	3	4	5	6	7	8	9	10Korkein mahdollinen
Nyt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 vuoden kuluessa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10 vuoden kuluessa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q28 - Vertaa lapsesi taitoja/mahdollisuuksia muihin (Arvioi asteikolla 1-7. 1- Ehdottomasti huonompi kuin muilla, 7- ehdottomasti parempi kuin muilla)

	1Ehdottomasti huonompi	2	3	4	5	6	7Ehdottomasti parempi
Oman joukkueen jäseniin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Euroopassa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q29 - Mikä on kaikista tärkein asia (sinulle) jääkiekon pelaamisessa? (Arvioi asteikolla 1 - 7. 1- vähiten tärkein, 7- kaikista tärkein)

	1Vähiten tärkein	2	3	4	5	6	7Kaikista tärkein
Hauskuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Terveys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilön kokonaisvaltainen kehittyminen (fyysinen, sosiaalinen, henkinen kehitys)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpaileminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1Vähiten tärkein	2	3	4	5	6	7Kaikista tärkein
Voittaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ammattilaisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q30 - Oletko palkannut managerin lapsellesi?

- ☐ Kyllä
☐ En

IF (3) Q30 = [2] (En)

Q31 - Jos vastasit EI, oletko suunnitellut palkkaavasi managerin lapsellesi? (Arvioi asteikolla 1-7. 1- ehdottomasti EN, 7- ehdottomasti KYLLÄ)

	1Ehdottomasti EN	2	3	4	5	6	7Ehdottomasti KYLLÄ
Aioitko palkata managerin?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q32 - Luuletko, että lapsesi tulee pelaamaan korkeammissa sarjoissa Euroopassa, Yhdysvalloissa tai Kanadassa seuraavina 10-15 vuotena? (Arvioi asteikolla 1-7. 1- ehdottomasti en luule, 7- ehdottomasti luulen)

	1Ehdottomasti en luule	2	3	4	5	6	7Ehdottomasti luulen
Vpišite besedilo odgovora 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q33 - Kuinka suuri mahdollisuus on, että lapsesi tulee pelaamaan joissakin allaolevissa sarjoissa? (Arvioi asteikolla 1-7. 1- pienin mahdollisuus, 7- korkein mahdollisuus)

	1Pienin mahdollisuus	2	3	4	5	6	7Korkein mahdollisuus
NHL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
KHL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korkeampi EU liiga (1. Suomi (SM-liiga), 1. Ruotsi, 1. Tsekin...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Matalampi EU liiga (EBEL 1. itävallan sarja, 1. Ranskan sarja, INL 2. itävalta)..	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Amatööri jääkiekko	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vapaa-ajan harrastelijajoukkue	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q34 - Arvioi alla olevat arvot siten, kuinka tärkeäksi koet kyseisen arvon itsellesi! (Arvioi asteikolla 0 - 100.0- vähiten tärkein, 100- kaikista tärkein)

	Vpišite besedilo
Kuuluminen yhteiskuntaan	
Henkilökohtainen omaisuus	
Rakkaus, lempeys	
Valta	
Viisaus	
Uudet kokemukset	
Henkilökohtainen kehittyminen	
Henkilökohtainen turvallisuus	
Lapset	
Lepo	
Ammatti	
Saada riittävästi ruokaa ja juomaa	
Keskinäinen yhteisymmärrys kumppanin kanssa	
Tulla toimeen omien vanhempien kanssa	
Arvostaa sosiaalisia normeja/periaatteita (respect social principles)	
Maaillmankauneus	
Vapaus	
Mukava elämä	
Maine yhteisössä/yhteiskunnassa	
Saavuttaa jotain luovuudellaan	
Uskonto	
Uskollinen ystävyssuhde	

Q35 - Arvioi alla olevat urheiluarvot siten, kuinka tärkeäksi koet kyseisen arvon itsellesi! (Arvioi asteikolla 0 - 100.0- vähiten tärkein, 100- kaikista tärkein)

	Vpišite besedilo
Reiluus	
Kumppanuus	
Myötätuntoisuus	
Yhdenmukaisuus (mukautuminen ryhmään esim. sosiaalisen paineen vuoksi)	
Tunnollisuus	
Pitää kiinni sopimuksista	
Nauttiminen	
Hyvä peli	
Terveys/kunto	
Tottelevaisuus/kuuliaisuus	
Henkilökohtaiset saavutukset	
Julkisuuskuva	
Itsensätoteuttaminen	
Näyttämisen halu	
Urheiluhenki/rehtiys	
Joukkueen yhteishenki	
Suvaitsevaisuus	

7.2 Slovenski anketni vprašalnik

Pozdravljeni! Sem Tadej Cvenk, študent Fakultete za šport v Ljubljani. Pred vami je anketa, s pomočjo katere si bom pomagal pri izdelavi magistrske naloge z naslovom *Pričakovanja staršev v hokeju na ledu*. Prosil bi vas, da si očetje in matere (potrebujem LOČEN odgovor obeh) vzamete 5-10 minut vašega časa za izpolnitev anketnega vprašalnika. Anketa je sestavljena iz 24-ih vprašanj in je anonimna, zato bi vas prosil za čim bolj direktne in odkrite odgovore o VAŠIH osebnih pogledih, mišljenjih, pričakovanjih na športno udejstvovanje vašega otroka. Hvala!

Avtor: Tadej Cvenk

Mentor: prof. dr. Matej Tušak, univ. dipl. psih

Prosim vas, če si vzamete nekaj minut in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete.

XSPOL - Spol:

- ☐ Moški
☐ Ženski

XSTAR2a4 - V katero starostno skupino spadate?

- ☐ do 20 let
☐ 21-40 let
☐ 41-60 let
☐ 61 let ali več

XIZ1a2 - Kakšna je vaša najvišja dosežena formalna izobrazba?

- ☐ Osnovna šola
☐ Srednja šola
☐ Višja/visoka šola
☐ Univerza
☐ Končan magisterij ali doktorat

Q1 - Ali ste se v preteklosti ukvarjali s športom?

- ☐ Da
☐ Ne

IF (1) Q1 = [1] (Da)

Q2 - Označite s katero obliko športa ste se ukvarjali

- ☐ Rekreativsko
☐ Amatersko
☐ Pol profesionalno
☐ Profesionalno

Q3 - V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami vrednotenja USPEHA v športu! (Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite strinjanje s trditvami! 1 pomeni da se s trditvijo popolnoma NE strinjate, 7 pomeni da se s trditvijo popolnoma strinjate)

	1Popolnoma se NE strinjam	2	3	4	5	6	7Popolnoma SE strinjam
Naučiti se novih stvari	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Biti član ekipe/skupine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Družiti se	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uživati v športu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sodelovati v športu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poskrbeti za ½ekipni duh½	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Emocionalno, mentalno, telesno rasti s pomočjo športa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
½Dati vse od sebe½	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Napredovati	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dokazati, da si boljši od ostalih	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Biti dober v tekmovanju/športu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Živeti od športa-bit plačan za igranje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zmagati državno prvenstvo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dobiti medaljo na svetovnem prvenstvu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dobiti medaljo na olimpijskih igrah	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osvojiti Stanleyjev pokal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q4 - Kakšen je vaš socialno-ekonomski status - neto plača?

- ☐ manj kot 500 eur
☐ 500-800 eur
☐ 800-1200 eur
☐ 1200-1600 eur
☐ več kot 1600 eur

Q21 - Označite starostno skupino, v katero SPADA (ne v kateri trenira) vaš otrok!

- ☐ U10
☐ U12
☐ U14

Q22 - V kolikšni meri pričakujete, da si bo vaš otrok ustvaril profesionalno kariero v športu (hokeju)? (Na

lestvici od 1 do 7 ovrednotite strinjanje s trditvijo! 1-močno NE pričakujem, 7- močno pričakujem, da si bo moj otrok ustvaril profesionalno kariero)

	1Močno NE pričakujem	2	3	4	5	6	7Močno pričakujem
Vpišite besedilo odgovora 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q23 - Ali se vaš otrok udeležuje dodatnih posebnih treningov, seminarjev, taborov?

- ☐ Da
☐ Ne

Q24 - Ali ima vaš otrok osebnega trenerja (ki ste ga najeli) za izboljšanje gibalnih sposobnosti, tehnike drsanja, tehnike s palico ...?

- ☐ Da
☐ Ne

IF (2) Q24 = [2] (Ne)

Q25 - V kolikšni meri nameravate svojemu otroku v bodoče najeti osebnega trenerja, z namenom izboljšanja gibalnih sposobnosti, tehnike drsanja, tehnike s palico...

(Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite svoj namen. 1- vsekakor NE mislimo najeti osebnega trenerja, 7. vsekakor imamo namen najeti osebnega trenerja.)

	1Vsekakor NIMAMO namena	2	3	4	5	6	7Vsekakor imamo namen
Nemen najeti/imeti osebnega trenerja	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q26 - Ali skrbite za zdravo, športno prehrano svojega otroka? (Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite skrb za prehrano. 1 - vsekakor ne skrbim za prehrano otroka, 7 - vsekakor skrbim za uravnoteženo športno prehrano (imamo poseben jedilnik)

	1Vsekakor NE	2	3	4	5	6	7Vsekakor DA
Skrb za prehrano	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q27 - Ali mislite, da vaš otrok naredi ekipo boljšo? (Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite strinjanje s trditvijo. 1 - moj otrok ekipe vsekakor NE naredi boljše, 7 - moj otrok vsekakor naredi ekipo boljšo)

	1močno se NE strinjam	2	3	4	5	6	7močno se strinjam
Ali vaš otrok naredi ekipo boljšo?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q28 - Koliko osebno, v povprečju, na leto zapravite za otrokovo udejstvovanje v izbranem športu (članarina, prevozi na treninge in tekme, nakup opreme, campi ...)

- ☐ manj kot 500 eur
☐ 500-800 eur
☐ 800-1200 eur
☐ 1200-1600eur
☐ več kot 1600 eur

Q29 - Ocenite otrokov potencial uspešnosti v športu (kako uspešen je oz. bo moj otrok). (Na lestvici od 1 do 10 ocenite potencial uspešnosti svojega otroka. 1 - moj otrok ima najnižji potencial uspešnosti, 10 - moj otrok ima najvišji potencial uspešnosti)

	1Najnižji potencial	2	3	4	5	6	7	8	9	10Najvišji potencial
Sedaj/trenutno	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
V naslednjih 5 letih	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
V naslednjih 10 letih	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q30 - Ocenite sposobnost oz. potencial svojega otroka, glede na ostale otroke ... (Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite sposobnost/potencial svojih otrok. 1 - moj otrok je absolutno slabši od ostalih otrok, 7 - moj otrok je absolutno boljši od ostalih otrok v klubu/EU)

	1Absolutno slabši	2	3	4	5	6	7Absolutno boljši
Glede na ostale otroke v svojem klubu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Glede na ostale otroke v Evropi!	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q31 - Kaj oz. v kolikšni meri je po VAŠEM mnenju najbolj pomembno pri igranju hokeja na ledu?(Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite pomembnost. 1 - Najmanj pomembno, 7 - najbolj pomembno)

	1NAJMANJ pomembno	2	3	4	5	6	7NAJBOLJ pomembno
Zabava	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zdravje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Človekov vesplošni razvoj (telesni, socialni, čustveni...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tekmovanje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zmaga	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Profesionalizem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q32 - Ali imate najetega managerja za svojega otroka?

- ☐ Da

☐ Ne

IF (3) Q32 = [2] (Ne)

Q33 - V kolikšni meri nameravate najeti managerja v prihodnosti?(Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite namero. 1 - vsekakor ne nameravamo najeti managerja, 7 - vsekakor nameravamo najeti managerja)

	1Vsekakor NE namerava m	2	3	4	5	6	7Vsekakor namerava m
Namera najeti managerja v prihodnosti	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q34 - V kolikšni meri mislite, da bo vaš otrok v naslednjih 10-ih do 15-ih letih zaigral v močnejših ligah EU, ZDA ali Kanade?(Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite možnost/pričakovanje. 1- vsekakor ne pričakujem da bo zaigral, 7 - vsekakor pričakujem da bo zaigral)

	1Vsekakor NE pričakujem	2	3	4	5	6	7Vsekakor pričakujem
Vpišite besedilo odgovora 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q35 - Kako velika je verjetnost, da bo vaš otrok zaigral v eni izmed spodaj naštetih lig?(Na lestvici od 1 do 7 ovrednotite verjetnost. 1 - najmanjša možnost da zaigra v ligi, 7 - najvišja možnost da zaigra v ligi)

	1Najmanjš a možnost	2	3	4	5	6	7Najvišja možnost
NHL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
KHL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Močnejši EU ligah (1.Finska, 1. Švedska, 1. Češka...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nižjih EU ligah (EBEL, Francoska, INL, 3. Nemška...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Amaterskih ekipah	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hobi ekipah	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q36 - Ocenite v kolikšni meri se vam določena splošna vrednota zdi pomembna! (na lestvici od 0 do 100. 0-najmanj pomembno, 100- najbolj pomembno)

	Vpišite besedilo
Družbena pripadnost	
Imetje	
Ljubezen	
Moč	
Modrost	
Nove izkušnje	

	Vpišite besedilo
Osebna izpopolnitev	
Osebna varnost	
Otroci	
Počitek	
Poklic	
Preskrbljenost s hrano in pijačo	
Razumevanje s partnerjem	
Razumevanje s starši	
Spoštovanje družbenih načel	
Svet lepote	
Svoboda	
Udobno življenje	
Ugled v družbi	
Ustvarjalni dosežki	
Vera	
Zvesto prijateljstvo	

Q37 – Ocenite, v kolikšni meri se vam zdi določena športna vrednota pomembna! (Na lestvici od 0 do 100. 0 - najmanj pomembno, 100 - najbolj pomembno)

	Vpišite besedilo
Poštenost	
Prijateljstvo	
Sočutje	
Konformizem(sprejemanje in upoštevanje družbenih ali skupinskih norm zaradi osebnega udobja, koristi)	
Natančnost/vestnost	
Upoštevanje pogodbe	
Zadovoljstvo	
Dobra igra/predstava	
Zdravje	
Poslušnost	
Osebni dosežek	
Javna podoba	
Samoaktualizacija	
Dokazovanje (sposobnosti/veščin)	
Športno vedenje	
Povezanost ekipe	
Strpnost	
Zmaga	